

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik minden szombaton.
 Előfizetési árak: Egyszerre 10 korona, félévre 6 korona, negyedévre 2 korona 80 f. — Egyes szám ára 20 f.
 Felelős szerkesztő: **Dr. Villányi Henrik** lapigazgató és kiadó: **Uj. Wajdita József.**
 Szerkesztőség: Nagykanizsa, Bugár-ut. 6. szám. Kiadóhivatal és nyomda: Nagykanizsa, Uj. Wajdita Józsefnek. Dalk. tér. 1. szám. Hirdetések díjazásba szerint. Nyilvánt. soronként 40 f.

A hazai beszerzési forrásokról.

IRTA: BUGÁR OTTÓ.

Az iparpártolási mozgalom eddig tagadatlanul nagyon kevés tettet produkált. Szavakkal, beszédekkel pedig a magyar társadalom már meglehetősen jóllakott. Tetteket felállítani, miként teljesítse kötelességét a magyar társadalom, miként az iparos és a kereskedő, nagyon szép dolog. De utóvégre is, be kell látni, hogy a dolgok belső logikája csak nehezen idomul a felállított külső követelményekhez és másképp, hogy a théria bábeli tornya mellett meg kell húzódni a rákalis élet egy kis halmooskájának is.

Ma, mikor az iparpártolási hajlandóság szerle az országban fel van költve, tiszta dolog, hogy a magyar társadalom joggal várhatja el most már a közgazdasági körök-től azt az irányítást, mely nélkül az egész mozgalom a gyakorlati oszlopára rá nem térhet.

Az iparpártolási mozgalom legégetőbb kérdése, leggyakorlatibb követelménye a hazai beszerzési források kiadása. Minden helyes és gyakorlati iparpártolási akció ma megoldól a társadalom tájékoztatásán, a magyar ipar rovására elkövetett mindennemű visszaélés lehetővé válik azért, mert a népszerű áruisméneket nines meg az az oktató fóruma, honnan fény és világosság áradna az iparpártolási mozgalomra.

Normális közgazdasági viszonyok között levő országban, ahol az ipar óriási fölényével maga ássa meg magát a fogyasztáshoz vezető utat, a beszerzési források kiadása másodrendű kérdés. Hazai viszonyaink különleges volta folytán azonban ez a kérdés

eminens fontosságúvá válik. Az Ausztriával való sajátos viszony, az osztrák ipar szivizedes szoros összeköttetése a magyar kereskedelemmel, ezen ügyet kardinalis közgazdasági jelentőségűvé avatja. Hazai törvényeink a magyar származású árunak sem azt a védelmet nem nyújtják, amely megoltalmazná a magyar ipar egésze alatt elkövetett visszaélésektől, sem a magyar társadalomnak nem adják meg azt a jácókozást, melynek segítségével könnyű szerrel tudná megkülönböztetni a magyar gyártmányt a külfölditől. A „Made in Hungary” alapelvén, büntetőjogi szankció alatt álló országos védőjegy nagy részben pótolná a hazai beszerzési források kiadásait. Ámde biztos tudomásunk van arról, hogy az országos védőjegy megalkotása igen komplikált, hosszadalmas és nehezen megvalósítható kérdés. Veleincnyünk szerint ugyan az ilyen törvény megalkotása szuverén joga a magyar törvényhozásnak, de a gyakorlat igazolta, hogy mindenféle nemzetközi aggodalmak és politikai tekintetek mennyire állják utját a kérdés megoldásának.

Igy a magyar áru csak a társadalmi és közgazdasági faktorok vállvetett, céltudatos és szakszerű működésével találja meg azt a szükséges utat, amely nélkül meg nem lel a magánfogyasztáshoz vezető utat, a magyar társadalom pedig csak ugyanezen társadalmi és közgazdasági tényezők umutatása nyomán indulhat el az igazi, gyakorlati iparpártolási ösvényén, amelyre, ha rá nem talál, hazafias buzgalma, igaz magyar érzése csak a magyar mezbe öltözött külföldi ipar javára kamatozik.

Ámde a beszerzési források kiadásának több nehézsége van, mintsem azt első pillá-

nstra gondolnók. Találkozunk itt jogos és jogtalan kereskedelmi érdekekkel, s olyan akadályokkal, melyeket vaskézrel kell elbáritanunk, hogy célunkat elérhessük.

Az első ellenállás, amely tapasztalható, a kereskedők részéről indul ki. Tagadhatatlan, hogy a magyar kereskedők az utóbbi időben sokat engedtek a maguk konzervativizmusukból és hogy bizonyos tekintetben szívesen bekapcsolódnak az iparpártolási mozgalomba, de azt sem halgathatjuk el, hogy a kereskedők nagy része nem szívesen látja az olyan akcióit, mely a magyar iparost közvetlen szellemi nekszuba hozza a fogyasztó társadalommal.

A kereskedők ez a csoportja ezt mondja: „Semmi kifogásom nincs az ellen, hogy a magyar társadalomban szítsuk az iparpártolási hajlandóságot, semmi kifogásom az ellen, hogy a fogyasztók megnevezzék azokat a cikkeket, melyeket magyar provenienciában kapni lehet, semmi kifogásom nincs az ellen, hogy a közönség tölem magyar gyártmányt kérjen. De tiltakozunk kell ellene, hogy a közönségnek egy listát adjunk a kezébe, amelynek igénybevétele a kereskedő rendelkezési szabadságának megsorbitása és a kereskedő kiszolgáltatása annak a gyárosnak, akinek gyártmányát a közönség követeli és kiene a gyártmányát a kereskedőnek mindáron meg kell venni.”

Már ezekből a felhozott ellenvetésekből is kitűnik az, milyen fontos a hazai beszerzési források közlésének módja és formája, milyen gondos munkát kell végezni annak, ki gyűlöletet nem akar aratni milyen vigyázva kell haladni annak, ki nem akar elcsuszni a különféle érdekek sikos talaján.

Egy színigazgató naplójából.

..... Ocsmány kis stáció ez a Réceháti. Minden este óras a színház, illetve a vendéglő nagyterme. Harminc előadásra vagyok kötelezve, ha nem lesznek jobb házaim, bezáratom esténként az ajtókat és magam hallgatom végig az előadásokat. Ma különben változás történt a társulatomnál. Tavasz Almát, a neivát elbocsátottam. Ideje volt már: mikor felmondottam neki, sirt és szemrehányásokat tett. . . . . Hogy így meg amogy . . . ő negyven évet át volt közmegelegedésre uavva, hiálátosság tölem, őt mellézni. Szegény öreg butor, valóban sajnálom, de amogy is valóságos nyugdíjintézet a társulatom, legalább a legveteránabb tagokat kell elküldenem.

Feltaláltam egy új színészválogatási módot, melynek révén olcsó tagokhoz jutok. Eddig a fontosabb szerep köröket betöltő férfi színészek mindég körításlányokkal házasodtak össze. Így könnyebben ment az elszorodásuk: ahol a férj mint komikus vagy más kellett, ugyanott mindég elfért az asszony is mint kardalónő; míg az mindig nagyon kétséges lett volna, hogy egy és ugyanazon társulatnál, ahol szükség van a férfira, mint szóló-színészre, ugyasott van e hely a primadonna vagy nava feleségére. Nos én össze-házasítottam az én színészeimet úgy, hogy a (szereplők kerüljön össze, aztán ha jön a komikusom és kér, hogy szerződtessék őt és feleségét, akiőt nem akar megválni, vállvonogatva felelem: — Téged én szerződtetlek. Komikusra szükségem van: megadom neked a havi 80 forint

gészt, de mi az istenyitét csináljak a feleséggel, aki tragika? Ezt a szerepét nálam husan is be tudják tölteni. Lehetetlen őt is itt tartanom. Különbö irgalomból nem bánom, itt maradhat, adok neki 30 forintot.

Mit tegyenek szegények, kénytelenek ráállni és így jutok én olcsó erőkhöz. . . . . Hanem ez a közönség csak nem akar beszokni a színházamba. Pedig mindent elkövetek, csakhogy tisztességes előadásokat produkáljunk. Magam, mint a nemzeti igazi napszámosa, játszom hát helyett, mint naturburs, bonvivant, első, második, harmadik szerelmes, drámai hős, nemes apa . . . . . pukkadjon meg a réceháti intelligencia (?) ha nagyobb érgelő van nálamul a világon. A közönség minitig csak a hibákat látja, az előnyöket nem. Szó ami szó, hiba van nálam is, de hát senkölöl nines vitéki társulat; azért, ha nálam Hígy herceget frakkban, de ing nélkül játszzák, ha „Orpheus a pokolban” című operettben a pokol díszlet helyett a tengert tételtem be, egész jó a társulatom. Csak tegnap történt egy kis baj, de ezen is oszakhamar segíttem. A New-York szépbent két primadonna kell: honnan vegyök én két primadonnát, mikor csak egy van és az is nava Fogtam magam és a másik szerepet elfjásztattam a társalmsi komikával. En nem merlem végig nézni az előadást, de olyan különös hangokat hallottam a közönség sorából, mintha nem tetszett volna nekik. Ugy látszik, mégis csak hozatom kell egy igazi primadonnát.

Írtam Pestre az ügynökömmel, szállítson nekem egy fiatal — életben is, fiatal, énekesnőt. Okvetlen megkívántatik: esinos are, formák, megfelelő ruhátár. Hang mellékes. Visszaírt az a gazember, hogy már utank indított egyet, kinövé tulajdonságokkal és 300

forint havi fizetési igényvel ellátva. 200 forint, hiszen ez rettenetes, mióta a színházunkat rászabadították az izraelita ifjúságot a színházára, nem lehet a direktoroknak megélni olyan nagyok a fiatal színészek igényei. Hanem azért 300 forintot meg sem fogok adni. A fiatal énekesnőt nagyon udvariasan fogadtam és megállapodtunk abban, hogy ha a proba felleléssu tetszeni fog és jó kritikát kap, fizetek neki 500 forintot.

A helyi szarualistákkal, a „Réceháti Hírharang” szerkesztőjével pedig megállapodtunk abban, hogy ő nagyon le fogja rántani a kisasszonyt. A próbafelépés pompásan sikerült. Ez a leányzó mint primadonna valóban megér 300 forintot — másnak. Mikor utána való nap lakásán felkerestem, hogy a szerződést megkösök. örömmel fogadtott:

— Ugy a direktorokam, mindenkiük tetszettem? — Tervez gyermekem, feloldom. A helyi magas nivón álló sajtó egyhangulag (csak egy lap van) alkalmatlannak ítéli őt. Itt var a kritika, olvassa el. Es átadtam a „Réceháti Hírharang” legfrissebb számát, melyben Pollacek ur, a szerkesztő, megrendelesemre és kollé ellenérték mellett ugyancsak lerántja szegényt. Elhalványodott, elszomorodott, de én siettem őt megvigasztalni:

— Nem baj édes fiam, azért nem kell kétségbe esni. Maga még fiatal, kezdő, talán van egy kis talentuma. Most még nincs semmi érteke, de kellő gondos kezek, gyakorlat és helyes umutatás talán javulhatnak magán. Tudja mit, én pártfogásomba veszem. Maradjon itt, megengedem, hogy társulatommal játsszon, hadd jöjjön gyakorlatához. Fizetést is hajlandó vagyok adni, havonta 60 forintot.

Felháborodással hallgatta végig az ajánlatot —

ROVÁS.

N A sok esőzés elmosa a szüretet. A stólbirtokok könnyeket hullatnak a tökrement szüret miatt. A bor árát felverik a korcsmárosok. A szociálisták szidják az urakat és korcsmedőket. Ők csinálják a drágaságot és okozzák a kivándorlást. Előfordulás mindenfélre. Az inség enyhülésére beruházási költséget akarnak. Csak kérdezzék meg a nő-szabókat. Ezeknél mesés summára rug a beruházási költségek és emellett a férfi-szabók se éheznek. Haragudjanak ezekre a munkások.

Az üzletlenség miatt általános a panasz. A boltosok viselik az egész adóterhet és emellett nincs elvétel, hiába csinálják a szép kirakatokat. A közönség megáll ugyan előttük, megnézi a szép árut, de nem veszi. A kiadóknak nem adnak fel hirdetőket, mert azt mondják, nincs fogadtatja. Dehogyan sinez, csak kérdezzék meg Ildási Horváth auyalkönyvesztőt és Maximovics György végrehajtót, vajjon hirdettek-e sikerrel?

A rendőrrorronak vasár- és Ünnepnapokon csak ugyan meggyől a baja a kiskanizsai közönséggel. Meglélelt koponyákat, zúzott sebeket, szurt sebeket kell költözniök és gyógyítaniök. Nem csoda, a kiskanizsaiak önnepi alkalommal nagyon is telítiréük.

A lapokban megjelenő hirdetések közt örvendős jelenség az olyan hirdetés, mely helybeli iparostól származik. Itálva Frigyes hirdeti, hogy nyulbőröket vesz mindenáron. Jele annak, hogy a helyi kalap-nyulbőrkalap gyártással foglalkozik. Tehát mégis van honi ipar, sőt helyi ipar! De honnan meriti Itálva Frigyes hitét, hogy Kanizsán az ő kalapjai majd fogynak, mikor épen nálunk anyyi — a vaskalapos?

Folyton rájárat a szegény Kanizsát. Majd ipari fejlődését keveselik, majd külölképet tartják pisztosznak. Soknak a világlás nem elég erős, musznak meg a társadalm nem elég művelt. Némelyik unatkozik és az meg szidja a sok kártvát. Péter nincs megelégedve a városi adminisztrációval, Pál meg a város utcarendő-sével. Podig Nagykanizsa valóságos tündérvilág. Csak kérdezzék meg a rendőrséget, elég baja volt vele.

és aláírta az előbe tett kéz szerződést. Örült szegényke, hogy egyáltalán kapott szerződést februárban.

Már csak egy hétig maradunk ebben a pocok városkában. A szüneti bizottság tagjai (ilyen is van itt, hogy miért, azt ék sem tudják, mindenestre csak azért, hogy legyen jogcímük ingyen járni szünbába), asszal vigasztalnak, hogy végén csattan az ostor: az utolsó hét jövedelme pótolni fogja az eddigi súlyos bevételüket.

Utolsó előadásul ugyanis — öségi szokás szerint — egy jótékonyuló díszelőadást kell rendeznem. Jótékonyra csak a felhívásokat kell odaadnom, a többi az önyöm. Ugy mondják ezen a napon még mindig tele volt a színház, no majd meglátjuk. Ma különben furcsa dolog történt az előadás alatt. A közönség (lehetett vagy tizenötven) megakarta torni a sügöt, mert nagyon hangosan mert dolgozni. Szerecsere nem történt nagyobb baj: a potyajegysek (lehetett vagy tizenketten) megvédték a hivatalos magaslátán levő sügöt.

Már megállapítottuk az utolsó est műsorát. A következő jótékony célokra fogunk befolyt (!) a felhívások: a rászoruló szegények felsegélyezésére, a „Csak szorosan” dalárda díszszínterére és a tüszölőgyellett tollótra beszerzési alapra. Utóbbira vonatkozólag, a célzatszerűt illetőleg agályaim voltak. Mi az ördögnek Réchéaton tolló tollótra? Összesen két egyszemlelés ház van a városban. Megnyugtattak. Előbb lesznek Réchéaton palotasorok, mint ebből az alaplól tollótra. A műsor főpontja egy hazafias tárgy darab lesz. A darab előtt valami díszes tableaut kell rendeznem. A réchéátiak nagyon ragaszkodnak ehhez a ponthoz. És megkérdezzük, hogy az előképnél mennél

Kisközség, nagyközség és város.

— Egy figyelemreméltó észme. —

Községeink közigazgatási megkülönböztetése, nem tekintve a vármegyei törvényhatóságokkal egyenlő jogállású törvényhatóságú városokat: kisközség, nagyközség és rendezett tanácsú város. Kisközség az, amely nem tud egymagában jegyzőt tartani, tehát több hasonlótársával kell csoportosulnia. A nagyközség egymagában tartja el önkormányzati hivatali szükségletét, de helyhatósági jogkörre korlátozott a járási hatóság végzi rá néve az elsőfoku közigazgatási hatósági teendőket. A rendezett tanácsú város végre oly hivatalos apparátust köteles tartani, hogy az elsőfoku közigazgatási hatóság öszes teendőit elláthassa. Polgármesterének egyenlő a jogállása és a fizetése a főszolgabíróval; rendőrkapitány, árvaszéke van. Tanácsában a közigazgatási ágak szakkeresiméi ügyvivői ülnek.

Ez a községi beosztás túlságosan merov. Lehetetlenné teszi a községi és kulturális viszonyokhoz való simulást. Ennek egyenes következzése: az igazgatás nehézsége és drágasága.

Lehetetlenné teszi nevezetesen, hogy a kisközségek a közölükben fekvő nagyközséggel vagy rendezett tanácsú várossal lépjenek közigazgatási kötelebbe. Podig a viszonyok természetesen követelése ez volna. A kisebb falvak közeleti fejlődését a közeli nagyközségek irányítják. A falvak lakói a közeli nagyközségek helyekre járnak adni-venni, orvoshoz, gyógyszerészhez, ügyvédhez, bírósághoz, sokszor iskolába is. A nagyközségek és a környező kisközségek között természetesen társadalmi kapcsolat van. Megvan tehát a szilárd alapja a közigazgatási köteleknek is.

Hogy mennyire megdrágítja ez az állapot az adminisztrációt, mennyire megnövekszik az ügykezelés, szinte felesleges magyarázni. A nagy távolások nagybbrt uti átalányokat követelnek a jegyzők számára és költségesek teszik a felaktra néve a jegyzőjükkkel való gyakorlati intézkedést.

Azt hisszük, igen sokat meglehetne takarítani a közigazgatási költségekben, ha a kisközségek a közeli nagyközségek helyekhez csatlakoznának közigazgatásilag. Említett egyik községnek sem kellene elszakítania a maga természetes jellegét. A kisközség maradhat

kisközség a maga kis helyi közigazgatási hatáskörében, a nagyközség nagyközség, a város város. A nagyobb helyeken fejlettebb közigazgatási apparátus van. Egy-egy városi tisztviselő csakoly pótlékért elláthatja a szomszédos 2-3 községnek is az ügyvitelét. Egy-egy nagyközségi jegyző egy olcsó segédrelvel eladminisztrálhatja a szomszédos falut is. Felteleves bármiféle gazdasági vagy pénzügyi összeolvadás. A csatlakozott falvak fix átalányt fizethetnek az igazgatásukat ellátó nagyközségeknek. Tehát egyáltalában nem szükséges az, hogy a falu a városi pótadókat fizesse, holott neki sem közelete, sem aszfaltjárásja, sem efféle nagyobb városi szükségletei nincsenek. Ellenben lehetnek közös érdektű intézmények: kórházak, iskolák, gazdasági intézmények, amelyeknél kisebb falvak hozzájárulása méltányos és szükséges és amelyekhez a kisebb falvak a kötelekben igen olcsó hozzájárulhatnak. Meg kell engedni az ilyen hozzájárulást és szabályozni kell a dekretálás módját.

Jobb és célszerűbb közigazgatási beosztás válának ekként lehetővé. A falvak kulturális és gazdasági fejlődése jobban hozzá lenne társ a városokéhoz, amennyár a magyárosodás szempontjából is kiváló fontosságú dolog. A falvak népe a maga közölőit az az helyen kaphatná, ahová magánügyei mindentelavestőlilják.

A városok a csatlakozott falvakban az öszes elsőfoku hatósági teendőket elláthatják. A nagyközségekhez csatlakozott kisközségek fölött maradjon a főszolgabíró hatóságának. Különös szervezeti intézkedésekre csak azokban az esetekben van szükség, amikor ceupa kis faluból kell összehállítani a községi közigazgatási egységet. Ez esetekben kölön kell szervezni a csatlakozott községek közigazgatási közös képviselőtestületét és ügyvivő iródját. Az egyes kisközségek csak a helyi gazdasági ügyeket láthatják el önkormányzati hatáskörben a anyyi rendőri teendő, amennyit egy falusi bírósá a kisbíróra rá lehet bízni. A községi helyhatósági jogkör a közös képviselő és ügyvivőseget illeti.

A községi kategóriák illetéku megosztása a maga teljességében a képviselőtestületi és előjárásági szervezet és hatáskör taglalásával tünik elő.

Ny. H.

több görögöt legyen. (Utóbb rájöttem, miért kívánták ezt. A szüneti bizottság egyik tagja — takarékpénztári biz. tag, öszeranyagkereskedő Arny a tüzijátékszert: ó már szüneti erre az alkalomra.) Megállapodtunk abban, hogy Petőfi szobra előtt fogja az egész társulat élénkelni a himnusz. Kellékek: sok díszmagyar, néhány pálna (essleg oleander bokor) sok-sok görög-tűz és egy Petőfi-szobor.

Utolsóelőtti nap. A holnapi bucsú- és díszelőadásra már minden jegy elfogyott. Igazán kedves ez a réchéati közönség, legalább az utazás-költségei térülnek így meg: vagy talán épen azért adják, hogy csak menjünk Isten hírével! A díszelőadásra is el van rendezve már minden. Csak az előképhez szükséges Petőfi-szobrot nem tudják sehonnan előtörtenni. Az egész városban nincs egy Petőfi mellszobor, ez pedig okvetlen kell, enélkül tableaut nem lehet csinálni. A Kaszinó nagyertermében van egy Deák- és egy Arany-szobor, ajánlották, hogy ezek közül legyen be az egyiket, de nem lehet, a közönség észre venni. Deák nagyon kövér Petőfinek. Arany terjedelmre jó volna, de a jellegzetes bajuz teszi lehetetlenné a helyettesítést. Mit tegyünk, mit ezzelük ki az utolsó percben, hogy minden rendben legyen? ... Egy mentő gondolatom van, ez talán beválhat. Van a társulatomban egy Kaminer nevű kőrsta, épen olyan hosszuhajú, sovány alak, mint Petőfi volt. Hátha ezt a kőrstát kimaaszkiroztuk Petőfinek? A Lorchner-féle fehér festék megadná arcának a gipszöntvény szint, leteltemnek egy székre és lapodékkal elfüdünek a lábait: egész jó szobor alakot lehetne belőle csinálni. ... Persze, hogy ez lesz a legokosabb, megyek és beszélek a rendezővel.

Meg volt a díszelőadás is. No avval az előképpel szépen jártam: az egész ország kacag az eseten: ilyen skandalum még nem esett meg még Ripacs-országban. Amint megállapodtunk, Kaminer kőrstát szépen kimaaszkiroztuk Petőfinek: tökéletes volt ez az ember. Amint ott állt festői leplekbe burkolva, arca pompásan kimaaszkirozva, murrányfehéren, még a mellotte állók sem vették észre, hogy az tulajdonképen egy szegény éhes kőrsta. Körülötte állt művészielt elrendezésben az egész társulat a nézőktől zsúfolva volt: amint felgördül a függöny, igaztall kíváncsisággal tekint mindenki a szüpadra. A festői csoportozat általános áá-t esalt a nézők ajkára. A karmester jut, a zenekar belekedz a himnuszba, a nézők minni felállanak, a társulat tele tödövel kezd bele a nemzeti imába ... és ebben a percben az a szerencsétlen Kaminer, megfellekedve magáról, az általános lelkes hangulattól megkapva, ő is felemelkedik ülőhelyéről, felérre mázolt poljával, koszorúval a fején, lepedőbe burkolva ... és kőrstait szokásához híven ő is vele énekel a többiekkel. — A közönség majd kiugrott a bőréből kacagásban, a karmester leszárdult a székeről, a komikusom, aki az öcsüsálta vicecölli négy év óta buskomorságban szenvedett, nem-töngörceket kapott. A közönség egyre csak a jelenet megjárázását kívánta: anyi szent, hogy feledhetetlen estét eszereltünk nekik. A jövedelemmel különben én is meg vagyok elégedve. A tüszölők tolló letrádrá igaz, nem sok jutott, de nekem maradt vagy háromszáz forint netto bevétel.

VAJDA ERNŐ.

MOZGÓ KÉPEK.

Az „Ebugatás” szerkesztőségében.
avagy az igazi vérbelt szerkesztő.

— Dráma több jelenetben. —

(Szerkesztői szoba. A falon egy revolver, egy rivó-kard, egy tör. kutyakorbács, egy acélbot. Szerkesztő az íróasztalánál ül és vezércikkre törli a fejét. Gondolkodik.)

Miről írjak, mit ussek? A port, a kórházat, a mérnöki hivatalt? Mind kikaptak már. Lepakom az egész magisztrátust. Jó lesz, akkor nem jut egyre sok. Mi legyen a címe? Megvan: „Hátfelük kollégiuma” (Egyszerre kopognak) Ki kopog? mi kopog? Egy fekete holló? (Nem, hanem belép egy herceg zobáncusa.)

— Csókolom a kezit téns ur!

— Mit akar leltem?

— Szerény Mici a nevem, a Tolvaj Ákafis urali vagyok. Azt tetszett irni az „Ebugatás”-ba, hogy engem a gazdám lopásért följelentett a rendőrségem.

— Hát ugy-e az nem igaz?

— Nem, kezit csókolom, mer én a legjobb viszonyban vagyok a tekintetes ural, hanem a Necessitának vagyok az újába, az akart engem megsegényíteni. Nem loptam én kérem még semmit se. Legyen olyan jó, kezit csókolom, igazítsa ki az újságba.

— Meglesz édes lükem. (Mégsimogatja. Mici elpirulva kimegy. Szerk. irni kezd.)

— „A városbázát most már bátran neveshetjük helyék intézetének” (Kopogás.)

— Szabad. (Egy csalogány lép be.)

— Nevem Dologkerülő Bálint. Azt tetszett irni becses lapjába, hogy az ácsok azért sztrájkolnak, mert béremelését és munkaleszállítást kérték.

— Engem ugy informáltak.

— Ez tévedés, mert bérünk elég magas, dolgozni meg csak cigarettázás közben szoktunk.

— Hát mi idézte elő a sztrájkot?

— A főnökünk tisztelatlansága. Két kollégának ment vasárnap a szeretőjével karonfogva, a főnök elment mellettük és nem emelte le a kalapját. Evvel elárulta, hogy az iparost nem becsüli. Tessék kijavítani, másképp a szakegylet akciába lép.

— Jól van, meglesz. (Ácslagény el, a szerk. tovább ír:) „Igenis, helyék intézetének, mert az már plusquam disznóság, amit ott fenn az urak az adózó polgárok egészségerőtl gondolnak.” (Erős kopogás.) Ki az? (Egy gömbölyű korcsmáros lép be, jóféle ólmos botot tartva a kezében.)

— Jó napot! Az „Ebugatás” szerkesztőjét keresem.

— Én vagyok, mit akar?

— Azt akarom, hogy az Ur ne hozza rossz-berbe az én becsületes vendéglőmet.

— Hogy-hogy.

— Hát csakugy, hogy azt írta, hogy vasárnap a civilek meg a katonák között városi verekedés volt, meg hogy legjobb volna az én vendéglőmet becsülni, miféle tömeges emberhalál lesz ott?

— Hát nem volt verekedés?

— Hát nem tagadom, hogy egy kicsit volt, de hát azért nem köll olyan nagy lármat csinálni, hogy egy pár rongyos parasztot összeszurkáltak. Az én korcsmárnak békét hagyjon az ur, mer megemlégeti, alszolgója. (Szerk. nagy lélekzetet vesz, újjaival felakarja borzolni kopasz fejét, aztán tovább ír:)

„Azt hiszik, hogy mi porral élünk, hogy mi a városi indóvász-bacillusok tenyésztelői vagyunk.” (Csilingling.)

— Halló! Ki az?

— Az Okór szálló főpincére.

— Mivel szolgálhatok?

— Ha még egyszer be meri tenni szerkesztő ur a lábát a kávéházunkba, baj lesz. Hogy a mi pincéreknek lumposak, a kávéház piszkos, az ételek rosszak? A lapját kidobtuk a kávéházból, a pincérgyletből is kitesszük. Aztán ajánlom, hogy este ne igen járjon egyedül. Jó napot! (Szerk. nagyot üt öklével az asztalra, aztán tovább ír:)

„Ha sétálunk sopórnok, ha hivatalba megyünk sopórnok, ha temetőre ha lakodalomba, ha templomba, ha korcsmába megyünk, sopórnok.”

(Kívülről sarkantyú pengés, kardesörgés hallatszik.)

— Hol van a szerkesztő ur?

— Itt az ajtaja — (hangzik kívülről. Az ajtó kinyílik, egy őrmester lép be, szalutál.)

— Őrmester Lármás.

— Őrrendek, mit parancsol?

— Jeletem nássan, rezse-e az orrom?

— Nem.

— Hát akkor miért írta a színházi rovatban, hogy becsúdlózott rezse orru zupás őrmester?

— Nem magáról írtuk.

— De én is őrmester vagyok, engem is sértett. (Kardjára csap.) Azért küldtek a társaim, hogy esteire legyen a „Huszárcaférdába,” ott kövessem meg bennünket, másképp nem állok jól az urért.

— Ott leszek. (Űrm. szalutál és el.)

„És mit sopórnok? Bacillusokkal telített port Annyi sőtivalójuk nincs, hogy seprés előtt alaposan öntözzenek, pedig ennyit az utolsó család is tud már.” (Könn.) Szerkesztő urat keressük.

— Tessék beállítani. (Szerkesztő önkéntelenül is a kutyakorbácsot meg a kardot maga elé teszi.) (Két katonát lép be — udvariasan szalutálnak.) Főhadnagy Cepcsnek.

Hadnagy Penecnek.

— Őrrendek, méltóztassék helyet foglalni. Mivel szolgálhatok?

— A Tisztikar nevében elégtételt kérünk az Ebugatásban megjelent „Tisztai bűnszekelés” című cikért. Elvárjuk segédet.

— Ott leszek. (Tisztok szalutálva el.) Szerk. bezárja aajtját, miután előbb meghagyja, hogy senki se bocsássonak be és felőhajt: Nincs párja a városi magisztrátusnak, azt lehet szólni, átni, a fülét se mozgatja. Ha az nem volna, meg a kormány, senki se írta és olvasna lapokat. Ez a sava, bors az újság-nak. Jövel hát hátfelük gylöközete, hadd foglal-kozzam veled tovább szeretettel. (Ir és befeszti cikkét el.)

Jar-Dini.

Morál és közgazdaság.

(v. h.) Képzelet-szegény emberek csak azokkal törődnek, kik magas talapzaton állnak. Kávéházakban és egyéb közhelyeken könnyen meggyőződhetünk arról, hogy milyen gyengén működik az, amit fantáziának nevezünk. A szóbeszéd vagy arra terjed ki, amit egyik-másik az újságban olvasott, vagy azokra az eseményekre, melyek a gazdasági vagy pénzügyi körökben peregnék le. Ezeket az eseményeket szövi tovább a társaság, ezekhez könnyű hozzácsólni, véleményt alkotni és konkluziókra jutni. Ezen események közép-pontjában természetesen csak vagyonosabb polgárok állnak, ők állnak tehát a piedesztalon, ők tehát azok a napok, melyek körül a trabantok és szatellesek egész serege forog. A munkások, iparosok, hivatalnokok és egyéb osztályok olhanyagolható számok, vagyis nem számottevők. Hivatkozunk arra, hogy a szeretet vallása tanítja: aki megalázkodik, az fel fog emeltetni. Azt mondják, ez köz hely.

Akinek állás és részeseadás kell, azok nem foglalkoznak ilyen tárgyu tanok elemzésével. Tehát mit tartanak célszerűnek? A pénzese emberek talapzatraállítását, hogy legyen egy hiu, körülötméjezött alak, aki ad, ennek akad aztán publikuma, amely elfogad. Utazéli morál! „En kész volnék egy becsutelen dologra”, mondta nekem egy fiatal-ember, „ha pénzzel kínálnak meg. Beutaztam a fél világot és mindenütt azt találtam, hogy csak a pénzt kergetik, hajhászszák. Egyik elbirja fogni a pénzt, másik nem. Én, fájdalom, kényszerűségből vagyok tisztességes, mert eddig nem találkoztam olyan ember, aki becsutelen dologgal kínált volna meg”. Hát idáig vezet a képzelet-szegényiség, az ugynevezett közgazdasági felfogás és gondolkodás. Pedig a közgazdaságban is nagyon megvan a morálja. Nem hiába hangulyozza a legújabb ko. tanács javaslata a kereskedelmi oktatásnak, hogy már a kereskedelmi iskolában kell az ifjakat jellemes gondolkodásra szoktatni és oktatni. A közgazdaság nem arra tanít, hogy szemforgatással és hizlglgésel érnünk el sikereket, hanem épen arra, hogy a munkának és az eszmék megvalósításának kell diadalmaskodnia. A pénzt, az állást ne keressünk ott a parvenők udvarában.

Azt fogják mondani, hisz a parvend is munkával, eszével és spekulációival szerzete vagyonát. De mikor aztán megfélekedzik erről és utánozza a született grófokat? Moliére a parvend képmását az utókor számára szőgteze le. A bourgeois gentilhomme borraivalóra képes vagyont költeni, csakhogy nagyságos-nak, miltóságosnak nevezéék. A parvend kis udvart tart, jövedelmeket juttat, csakhogy „anhangja” legyen. Vele alkotja a klikket, magához ragadja a hatalmat és olyan korrupciót statuál, hogy a jó izlésű ember messze körben megkerüli a patkány királyt.

— Október 4. Ó Folségének nevenapja alkalmával az enyhe őszi szellő lengette a város lobogóit. A szil Ferenc-rendiek templomában ünnepies mise volt, melyen a honvédség és közös hadsereg tisztikara, meg a városi tanács testületileg megjelentek. Az előadók a város minden iskolájában szónokeltek e napon.

— Házasság. E hó 6-án esküdtött örök hűséget nagymányai Koller István dr. Zalavármege (Pácsa) szolgabírja magurai Augusz Mariskának Somlyó-hegyen.

— Eljegyzések. Hacker Oszkár hegyeshalmi gyógyszerész eljegyezte Berény Zsófi urleányt, Borány József helybeli ékszerész kedves leányát.

Hirscl Gyula eljegyezte Bród Klára kisasszonyt helyben.

HIREK.

Vértanuk napján.

MR. KERTESZ JÓZSEF.

Van-e anyi hervadt róza,
Hulló levele az ősziek,
Ami elég volna nektek
Dicső hősök szemfedőnek?

Van-e könnyű, mely nem omlott,
Melyet el nem sirt a magyar?
Éretetek hős vértanuk,
Kiket az ősz leple takar.

Van-e átok, mit éretlek,
El nem dörgött ajkunk szászor?
Átok közben könnyek fakad
S omlik a keserű zápor.

Van-e áldás, mely ne szállna
Neretekre hősök hósz?
Hogy inagyr él bérceink közt,
Bírtokunk dicsősége.

Porotokból kel életre
Honzserzet virágzása;
Mely, míg virul, nem áldozik
Magyar hazám napvilága.

Ha oldja a levélhullás
S az ősz dere száll a földre
Átokkal és áldásokkal
Belopóztok sziveinkbe.

Meggyújtjuk az emlékezés
Szerény lángu szöveteinkit
S dicsőítünk, elsiratjuk
A nagy idők fészténit.

Nyugodjatok, porladjatok
Anyátoknak édes tőn.
A mult dicsősége vagytok,
S hamvatokból kel a remény.

1868 óta forgalomban.
Berger-féle
gyógy-kátrány-szappan,
 azaz: **mindennemil bőrkütfetek**

Berger-féle kátrány-kénszappan.
 Mindennemil bőrkütfetek, azaz: **mindennemil bőrkütfetek**

Berger-féle glycerin-kátrány-szappan
 Mindennemil bőrkütfetek, azaz: **mindennemil bőrkütfetek**

Berger-féle borax-szappan.
 Mindennemil bőrkütfetek, azaz: **mindennemil bőrkütfetek**

Raktár Nagykiszén: Práger Béla gyógyszerész
 valamint Magyarország több győgytárában.

Disziteetek otthonotokat télen, kerteteket tavasszal valódi

Haarlemi virághagymákkal!

8 koronáért (= 4 holland forint) postalátnyal, bér- és vámmentesen köldünk Ausztria-Magyarországba kedvelt Normalgyűjteményünket. **30** Hyacintát üvegek vagy **40** ei eserepek részére, avagy **50** ei kerti öltetésre, avagy **150** darabot szobának 45 eserepre, vagy **250** darabos gyűjteményt kert részére, vagy egy **240** darabból álló gyűjteményt szoba és kert részére (tartalmaz Hyacinták, tulipánok, nárcissok, orocus, scillák és gyöngyvirágokból álló pompás választéket).

Gazdagon illusztrált, sok tenyészésre vonatkozó tudnivalókkal ellátott főrajegyzéket, amely a gyűjtemények részletezését tartalmazza, ingyen és bérmentve.

Blomenzwielbalzüchtereij „Huis ter Duin” (A. G.)
 NOORDWIJK, Haarlem (Holland)

Kronfeld Ida folytatja a tanítást a magyar-, német, francia- és angol nyelvben. Lakás: Kazinczy-utca II. Földszint.

Jobban tisztít minden máséfn-tisztító eszerrel.

St. Lorenz Villakészítés 1904. Grand Prix.

Hoch János imakönyve 1 forint 20 krtól 10 forintig.

Berger-féle Hegygyógyászati Gyógyszertárak. Állomás ajtóknél, díszbehozásig, díszbehozásig.

Legnagyobb méretű díszes levéljegyzékek. Különböző színű, ócska.

T. OZ.

NAGYKANIZSA, 1906. október 6.

Vagyok bátor legalkalmasabb
ajándék tárgyakkal
 dusan felszerelt ötletemet szives figyelmébe ajánlom.
 Haktásonom képes könyvek és ifjúsági iratok minden nem és kor számára ajándék és díszművek, pompás költésű imakönyvek, emlékkönyvek, díszlelvélpapírok, íróeszközök, térkép- és fali-naptárak, társas-játékok, legújabb hangjegyek, nagy választékban találhatók. A hazai irodalom gyöngyén kívül a német irodalom keresett műveit is beszerestem, úgy, hogy minden tekintetben módot nyujtok becses igényeknek kielégítésére.
 Es alkalommal szives figyelmébe ajánlom
hangszerkereskedésemet
 a hol különösen a tanuló ifjúság számára szolgálhatok hasznos és maradandó becsü ajándékokkal. Zenélő műveket és mechanikai hangszereket, melyek díszes ajándékokat képeznek, szintén raktáron tartok a esetleg részletfizetésre is szivesen átengedem. Továbbá legyen szabad több új betűjából dusan felszerelt
könyvnyomdámat
 becses figyelmébe ajánlom. Névjegyeket, esküvel és bálly meghívókat lélekesen és jutányos árákért készítek el. Ütletemet szives jóakarattal ajánlom vagyok
 mély tisztelettel

IFJ. WAJDIT JÓZSEF
 könyv-, papír-, zenemű- és hangszerkereskedő.

Teljesen felszerelt mesterhegedű igen finom kivitelben, kitűnő hanggal, csomóval és sérthető tokkal **CSAK 10 PFT.**

Ujdonság!

A hol zongora ninosen, s gyönyörű zenét hallgatni és táncolni szeretnek, ott nélkülözhetlen a

szalon zenélő mű, mely a leghosszabb operákat, tánc-zenét stb. hangjegyről játszik.

A tánc-zenét megszoklás nélkül szolgálta.

Ára 25 és 32 forint.

Vendéglősöknek nagyon fontos.

Pallas nagy Lexikona 16 kötetben félbörkötésben ára 96 frt., részletfizetésre is megkapható.

Magyar kir. Államvasutak.

Üzletvezetőség Szombathely.

18584
1906. szám.

Hirdetmény.

Az általános menetrendhirdetményben foglalt vonatokon kívül egyes alkalmakkor még az alábbi vonatok is személyszállítással fognak közlekedni.

Érvényes 1906. október 1-től.

A) Országos vásárok alkalmával közlekedő vonatok.

A csornai országos vásárok napjain		A székesfehérvári orsz. vásárok első napjain		A csornai orsz. vásárok napjain	
Osorna—Hegyeshalom.		Biosko—Székesfehérvár—Sárbogárd		Pápa—Csorna	
Állomások és megállóhelyek	5201 teh. von. szem. sz. H., III. o.	0208 teherv. sz. száll. H., III. o.	Állomások és megállóhelyek	0205 teherv. sz. száll. H., III. o.	Állomások és megállóhelyek
Osorna . . . . . ind.	1114	Biosko . . . . . érk.	633	Pápa . . . . . ind.	1032
Osztári major	1140	Felcsút (m. h.) . . . . . ind.	614	Ihász (m. r. h.)	1049
Bő-Sárkány	1204	Arcsút-Felcsút	696	Görzsöny 3. sz. ór. fmb.	1057
Moson-Szent-János	111	Vértesbogar	755	Marcsaltó	1107
Moson-Szolnok	116	Acsa	741	Szany-Szent-András	1126
Hegyeshalom . . . . . érk.	211	Lovasberény	650	Egyed-Osanak	1143
Osorna—Sopron-Beled		Pálka	630	Rába-Pördány	1154
5202 teh. von. szem. sz. H., III. o.	Állomások és megállóhelyek	Csala (m. r. h.)	614	Osorna . . . . . érk.	1211
190	jud. Osorna	Pákozdi (m. r. h.)	603		
211	Szill-Sárkány (m. r. h.)	Székesfehérvár . . . . . ind.	543		
226	Szill-Németi (m. r. h.)	Börgönd			
259	Tót-Keresztur	Kajtor-Szent-Iván			
314	Vadosfa (m. á. h.)	Aba-Sárkeresztur			
331	évk. Sopron-Beled	*Sárkeresztur 7. sz. ór. (fmb.)			
		Sárszentágota (m. r. h.)			
		Sárbogárd . . . . . érk.			
		*A megnyitás napjától.			
A zalaegerszegi országos vásárok napjain		A keszthelyi országos vásárok napjain		Az általános menetrendhirdetmény 15. mezején található menetrend szerint minden pénteken közlekedő 5115. sz. vonat, a pápai; a minden szerdán közlekedő 5117. sz. vonat pedig, a csornai országos vásárok napjain is közlekedik.	
Kis-Czell—Boba—Zalaegerszeg		Keszthely—Balaton-Szent-György		Győr—Pápa közt az általános menetrendhirdetmény 11. mezején található menetrend szerint, minden kedd és pénteken közlekedő 1318. számú vegyes vonat, a pápai országos vásárok napjain is forgalomba helyeztetik.	
0429 0430 vegyes von. I., II., III. o.	Állomások és megállóhelyek	0528 vegyes vonat I., II., III. o.	Állomások és megállóhelyek	0527 vegyes vonat I., II., III. o.	
333	ind. Kis-Czell	744	ind. Keszthely . . . . . érk.	660	
357	Boba	758	Fenek 9. sz. ór. fmb.	642	
410	Pálfa 2. sz. ór. ház (f. m. h.)	810	évk. B.-Szt.-György . . . . . ind.	630	
422	Jánosháza				
431	Nemes-Keresztur (m. r. h.)				
443	Rigács 4. sz. ór. ház (f. m. h.)				
493	Újk				
512	Derges 3. sz. ór. ház (f. m. h.)				
524	Révész				
541	Túrje				
606	Zalabér				
628	Szabóc				
638	Ollár				
711	Kisfalud-Szent-Iván				
730	évk. Zala-Egereszeg				

B) Megyei közgyűlések alkalmából közlekedő vonatok.

Kis-Czell—Szombathely közt.

Az általános menetrendhirdetmény 11. mezején foglalt menetrend szerint, kedd és pénteki napokon közlekedő 1316. sz. vonat a vasvármegyei közgyűlések napjain szintén forgalomba helyeztetik.

Jegyzet: 1. Az állomások neve mellett fekvő idő adatok, a mellettük álló mutató új irányába olvassandók.

2. Az indulási és érkezési idők, közép-európai időre vonatkoznak.

3. Az esti 600 órától, reggeli 5 óra 59 p-ig terjedő éjjeli idő a perceket jelző számjegyek sláhuzásával van megjelölve.

4. A × megjelölt idő adatok feltételes megállást jeleznek, t. i. a vonatok ily helyeken csak az esetben állanak meg, ha fel vagy leszálló utasok jelentkeznek.

Szombathely, 1906. szeptember hava.

Üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej
kakao
szukorból áll
áratlan
különlegesség.

HIRDETMÉNY.

A Csáktornyai Takarékpénztár részvénytársulattal egyesült Önszegélyző Szövetkezet ezennel közhírré teszi, miszerint a f. é. február 18-án megtartott évi rendes közgyűlés a szövetkezet felosztását határozta el.

Felhívtnak ennél fogva mindazok, kiknek alulírt szövetkezet ellen bármilyen követelésük volna, hogy ezt jelen hirdetés közzétételétől számítandó hat hónapon belül érvényesíteni annál is inkább el ne mulasztják, mert ellenes esetben azok, mind nem léteznek fognak tekintetbe jönni.

Kelt Csáktornyan, 1906. október hó 1-én.

Csáktornyai Takarékpénztár részvénytársulattal
egyesült Önszegélyző Szövetkezet.

HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai kózkórház részére f. évre szükséges fehér- és vászonneműekre, továbbá az 1907. évre szükséges papír, írószeres és nyomtatványok, úgy bolti cikkekre pályázat hirdettetik.

Felhívtnak a helybeli kereskedők, hogy erre vonatkozó ajánlataikat lepecsételt borítékban folyó hó 25-éig adják be.

Az erre vonatkozó feltételek a gondnoki irodában hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagykanizsán, 1906. október 1.

DR. SZEKERES JÓZSEF,
kózkórházi igazgató.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

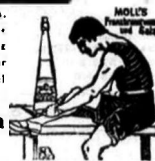
A Moll A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatás a legmagasabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhúr, rögzült székrekedés, májbanalom, vértelenség, aranyer és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, a jeles házi orvostudományok óta mindig nagyobb elterjedést szereztek. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyltetnek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel, a Moll-felirattal önzattal van zárva. A Moll-féle sos-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer kőszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinek leggyorsabb és leghatékonyabb leírására szolgál.

Egy üveg eredeti üveg ára 1 korona
80 fillér.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készítik gyermek és hölgy szappant a bőr okoszerű ápolására gyermekek a felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fillér. Öt darab 1 kor. 80 fillér.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

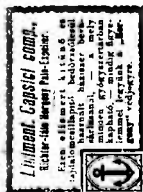
Főszertekül:

Moll A. gyógyszerész. co. és hír. udvari szállító által,
Hécs, Tueliuben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautakvél mellett teljesítenek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

BERÉNY JÓZSEF ÉS FIA

ékszerész
Nagykanizsán.

Alapítástól 1889. SAJÁT MÜHELY. Alapítástól 1889.

JEGYGYÜRÜK saját készítményem mindenkor nagy választékban készen kaphatók.

NAGY RAKTÁR gyűrűkben gyémántokkal és színes kövekben.

NAGY RAKTÁR férfi- és női arany óraláncokban.

NAGY RAKTÁR finom orvosi étkezle-tekben.

Eladás részletfizetés mellett is! Javítások ex. új munkák gyorsan készítenek

**HIRDETÉSEK
FELVÉTELEK E LAP
KIADÓHIVATALÁBAN.**

Schicht-szappan

(„SZARVAS” VAGY KULCSSZAPPANT)

Legjobb, legkiadósabb s azért a legolcsóbb szappan.

Ment mindennemű káros alkatrészekről.

Mindenütt kapható.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht” névvel és a „szarvas” vagy a „kulcs” védjeggyel legyen ellátva.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik minden szombaton.

Belföldi árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 f. Egyes szám ára 20 f.

Feladványokért
Dr. Villányi Henrik
Lapfőmunkás és kiadó:
Ifj. Wajdits József.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Sugár-ut. 8. szám.
Kiadóhivatal és nyomda: Nagykanizsa, Ifj. Wajdits Józsefnél
Daák-tér 1. szám.
Hirdetések díjazás szerinti. Nyitlert soronként 40 f.

A kereskedelem ellen.

A kereskedelem ellen intézett összes támadások a magyar ipar ellen vannak intézve. Egy elnyomott, sanyargatott kereskedelem sohasem bír azzal a rendelkezési szabadsággal, azzal az erővel és függetlenséggel, mely a radikálisabb párpártolási mozgalomhoz okvetlenül szükséges. Számítalanszor fejtették ki, hogy a magyar kereskedelem a hazai ipar egyetlen természetes alapja és őn e helyen csak azt kívánom hangsúlyozni, hogy a fogyasztási szövetkezetekre támaszkodó hazai ipar soha nem felelhet meg a gazdasági élet igazi követelményeinek.

Hogy jelenleg tényleg kereskedelem-ellenes tendencia kapott lábra, azt nem nehéz bizonyítani. A főispánok — állítólag a belügyminiszter bizalmas rendeletére — egymás után állítják a közigazgatási apparátust a fogyasztási szövetkezetek szolgálatába és amidőn ezt teszik, elfelejtik, hogy ezáltal állami protekció mellett kiváltságolt kereskedelmet létesítenek és súlyosan vétkeznek az egyforma elbánás elve ellen, amelyre minden, a kösterhek viseléséhez hozzájáruló magyar állampolgár egyformán tarthat igényt. Aki a gazdasági élet talajába a kereskedelem helyét a tisztességes közvetítést rontó, kereskedelemhez nem értő, tudatlan elemeket akarunk öltetni, azok nemcsak a kereskedelem, hanem az ipar ellen, de a nemzeti eszme ellen is vétkeznek, mivel a nemzeti életnek egy áldozatkész, kipróbált tényezőjét akarják megsemmisíteni.

Hogy a kereskedelem-ellenes irányzat

nem üres fantom, azt bizonyítja az italméresi engedélynek kiterjesztése a köztisztviselőkre, tanítókra, lelkészekre. E reform alkotói és végrehajtói már annyira mennek a kereskedelem ellen érzett ellenszenvükben, hogy ezen érzelmük táplálási, érdekében nem állják egyenes összeköttetésbe kerülni egy tételese törvényvel.

Hogy az ilyen politika hova fog vezetni, azt nehéz megmondani. A magyar ipar megérősödése felé azonban bizonyosan nem vezet és ezt tudomásul vehetjük minélzok, akik örökös párpártolási frázisokat hangoztatva, szavaikkal a magyar iparért és cselekedeteikkel a magyar kereskedelem ellen törnek lándzsát.

Nemcsak a magyar kereskedelemnek, de az ép úgy megtámadott iparnak és az egész nemzeti közvéleménynek sorompóba kell állani azon támadások kivédésére, melyek lábbal tiporva a gazdasági fejlődés törvényeit, nemzeti életünk egy kipróbált tényezőjét akarják lerombolni, hogy azt egy gazdasági szörnyszálóttal helyettesítsék.

A reakciónak mindenütt lehet helye, csak a gazdasági életben nem. A gazdasági élet maga az igazság, az erők becsültes mérkőzése és jaj annak az államnak, mely erőszakos módon akadályozza meg a természetes erők érvényesülését! Nem gazdasági politika az, mely durva kezzel avatkozik bele a gazdasági élet természetes fejleményeibe és nem iparállam az, mely ipart akar csinálni a kereskedelem romjain.

Ha komolyan akarunk helyet foglalni a modern gazdasági államok sorában, nemcsak az iparért kell közvetlen anyagi áldozatokat

hozunk, becses kincsként kell kezelnünk a magyar kereskedelmet, melynek fejlődése, virágzása szoros összeköttetésben van a magyar iparállammal.

A magyar kereskedelemre utalt magyar iparért és a magyar fogyasztó-közönséget egyformán emelünk szót, amikor sorompóba szállunk azon intézkedések ellen, melyek súlyát megérzi a kereskedelem, az ipar és az egész magyar nemzet, melynek egyik hazafias, államfenntartó tényezőjét támadják meg lételemlapjában néhány tetszetős jelszó kedvéért.

m. F. B.

ROVÁS.

Nagy a pausz, hogy Nagykanizsán az irodalmi élet teljesen pang. A fiatal generáció éppen nem törődik sem a szépirodalommal, sem a tudományos irodalommal. A helyi lapok csak a legtrikább esetben közölnek egy-egy cikket a sok fiatal jog-, orvos és bölcsészettudor tollából. Nem törődnek sem az irodalommal, sem a köztudattal, valósintben azért nem, mivel egyik sem jövedelmesebb. Irodalmi termékért mi járhatna egyéb, elismerésné? De erre nem reflektálunk és irodalmi termékek helyett inkább az irodai termékeket ápoljuk. Ebből van ezerszám, amint azt az iktatók kimutatják és a fajta termelés jövedelmez is.

A szüret immár be van fejezve. A szőlőbirtokok nincsenek elragadtatva a szürettől — kevés a must és nem elég édes. Más vidékről se érkeznek biztató jelentések. A Balaton melléken se lesz jó szüret. A szőlőtermés ritka és a fürtök nem értek meg.

Tréfából.

IRTA ANETTO BEAUMANT.

Szitu: leányzsalon.

Blake Stella (az ablak mellett): Mily rettenetes ember ez a Clarence! Már fél óra (órájára néz), pedig azt mondta, hogy pont négykor itt lesz! Azt hiszi, hogy én majd várni fogok reá! Epen miután én bántam, ha nem is jön el. Tölem akár féljelig mulattathatja azt az utálatos Beverley-leányt, s ha majd mégis eljön, meglátja... meglátja, hogy... De vajjon mit is tehetnék, amivel megboszeantathatnám? Azt akarom, hogy egy kis ideig ő is ép olyan nyomorultul érezze magát, mint én... (Körölnéz, mintegy inspirációt keresve.) Hobson kapitány arcképe! Epen ma egy hete kérte meg a kezemet. Elhitettem Clarenccal, hogy jegyben járok vele. Azt a gyűrűt, amit tegnap a papától kaptam, az ujjamra huztam s ő azt fogja hinni... És most majd meglátom, mit fog mondani Clarence ur, ha egyáltalán meglátni meg ma látogatásával! Remélem, hogy nem látszik meg rajtam az igazgatóság. Persze, hogy nem törődöm vele egy csepp sem... (kényezik) de... de az idő oly csúf s ez lehangozza az embert. Csöngöttek! Oh, ez Clarence, az édes! Az az, az ő! Ilyen van Blake kisasszony? Igen, ez az ő kedves hangja. S most gyorsan a szerepet... (Kiséd visszadől a korevetre, Hobson kapitány arcképe a térdére állítja s lebunyja szeméit.) Boldor Clarence (kiviról): Nem, Burns, no jelentem be. Közönm, jól van. (Belép.) Stella,

bocsásson meg, hogy így elkéstem. De igazán nem vagyok oka. Ha tölem függne, egész életemet itt tölteném el maga előtt téréldve. Stella! (Meglátja lezárt szeméit.) Szegény kis leány! Hogy ki van fátadván! (Hátulról közeledik a kanapéhoz.) Meglepem. (A szeméire teszi a tenyerét.) Stoll... Szentséges egek! (Meglátja a fenéképet.) Hobson... Hobson kapitány arcképe! Vajjon mit keres az itt?

Stella (áulva felébred): Ah, hát végre mégis leereszkedett hozzám és meglátogalt! De mi lelte? Mitől jött egy meg? Érzem, hogy igen rendetlen vagyok de ennyire tisztelen még sem képzeltem magamat... (Tréfa rimolással a tükörhöz lép.) Nagyon vörös vagyok? Kisse elaludtam.

Clarence: Nem. A Hobson arcképe... Maga... Stella: Igen, ő nagyon csinos ember s annyira ügyes. Nem gondolja? A neve benne van minden újságban s mindenki azt mondja: ő a jövő embere.

Clarence: S maga nagyon kedveli őt? Stella: Istenem! az ember több-kévesebb szereteti a vőlegényét! Ezen nincs esodákozni való.

Clarence (megdöbbenve): A vőlegényét! Stella, beszéljen, — mikor történt ez a dolog?

Stella: Mily tragikus hang ez! Várjon, ugy emlékezem, szombaton kért meg... nem; mégis esztörténet történt, — de nem vagyok egészen bizonyos a dologban, megnéztem a naplómban. (Kinyitja s reá hivatkozik.) Igen, Hobson kapitány esztörténet kért meg. Mily rövid az emlékező tehetőségem! Akkor nap itt ebédelt Mande Johnson is Sárga ruha volt rajta, pedig a sárga csaknem mindenkinek rosszul áll — nem gondolja?

Clarence: Tehát ez már bevégzett tény. Maga a Hobson kapitány meynasszonya?

Stella: Ime a külső jele is a dolognak — miután szavamiban kételkedni látszik. (A gyűrűt mutatja.) Beusontól való, ötezer forintot ér. Egy egész vagyon!

Clarence (rekedten): Engedje meg, hogy-hogy én is gratuláljak... és isten... áldja meg minden boldogsággal és... és... Kérem, mentse fel a további itt-maradástól, igen sürgős dolgom vannak...

Stella (nem látszik észrevenni kinyitott kezét): Istén vele! Remélem, néha látom majd a parkban, hiszen egy városban lakunk! (Clarence gyorsan távozik.) Vajjon hová mehet? Ki hitte, hogy ily gyorsan itt hagyjon! Ez egyetlen szóval sem igyekezett megmésztani szándékomat... Oh, be rossz napom van! (Felsóhajt s egy könyvben kezd lapozgatni.) Bárcsak ne távozott volna addig, míg rendbe nem hoztuk ezt az ostoba könyvet. Egy leányról van benne szó, aki tréfából lett valami boldogságos a vége szomorúság lett. Oly természetellenes dolog! De hát a modern novellások mindig az érdektesítőt keresik, az igazság rovására is. (Kis ideig olvas.) Oh, be kiállhatatlan egy kóds egy nap ez a mai! Es a fejem is megfűlt. Mégsem megyek el a St. Quantin-ék ma esti báljára. Valahogy, nincs ehhez sem kedvem... Talán, ha egyet lovagolnék a Bawban, jöt tenne nekem. (Az írás belép.) Maga az Burns?

Burns: Egy levelet hoztam, kisasszony. A küldőne azt mondta, nem kell rá válasz.

Stella (elveszi a levelet): Bizonyosan Harvey kisasszony írta. (Olvas.) Kedves Blake kisasszony!

De azért az a kevés, ami van, nem veszett oda. A vegyi folyamat törvénye örökkévaló. Majd csak megérjednek a must is és az erkölcösök.

Városi zenekart Kanizsának! A mi közönségünk zenekodroló. Bizonyítja hogy hány trefelt banda képes megéneki a városban, bizonyítja, hogy a közönség fel van villanyozva. Ha időlegesen katonazenekar tartózkodik a városban. És még se vagyunk képesek asját erőnkől zenekart létesíteni, vagy fontartani. De divik nálunk a zenének egy különös fajtája, a nyugalomra vágyó polgárságunk néme: — a zenebona.

A szabadgondolkodók Pécsett egyesületet alapítottak. Igazán különös, hogy a régi püspöki városban a szük felekezeti szempontot keresztúttörni iparkodó áramlat meg tud gyökerezni, holott nálunk bizony sokszor a ridég konfessionalizmus körül felszínre. Hja! a világosság oszlopai nálunk az utcán és nem a térsadalomban találhatók!

A Nemzeti Szalon" jelenleg Temesvárolt buzdítja a közönséget képviselőre. de nem oly nagy sikerrel, mint nálunk, vagy talán azért nem nagy sikerrel, mivel a temesváriak szakértőbbek a kanizsaiaknál és nem kaphatók arra, hogy állítólag a selejesebb munkákat megvegyék és a jókat elvessék. A „Salon" festői még manapság is lelkesedéssel emlékeznek meg a kanizsai műpártólásról. Megfogadták, hogy jövő évben is eljönnek Kanizsára. Hát igaz, ók nem csak a festészet-hez értenek — hanem a kép-mutatáshoz is.

Nagykanizsa építkezése.

Ne várja tölem senki, hogy a cimen most múltörténeti munkát végezzek, melyben Nagykanizsa épületeinek régiségét vagy stíljét fogtesszem. A régiségről ugyan még lehetne beszélni, mert a Petőfi-Magyar-, Árpád- stb. utcában vannak régi házak, melyek számadatolnkkal s a homlokzatnak nem a közepén levő egyetlen ablakával a régi jobbágyvilágba utasít bennünket. Ethnographus lelkeknek szinte jól esik szemlélnie, — még stilszerűségeit — paraszti tilt is fel tudok fedezni az ilyenek.

Ma nem arról akarok beszélni, hanem a város építkezéséről általában, ami a szemlélet bizonyos bírálatra késztí. Hogy szép város-e vagy se. Hogy irzással van-e a város megkonstruálva, hogy a város fejlődésére való előrelátással történe-e az építkezések vagy nem.

Annai igaz, hogy az amerikai, ausztráliai újabb városok szabályosságát hiába keressük, nemcsak nálunk, de bármely városunkban, akár Budapestben is. Ennek is megvan a maga oka. Az amerikai városok egy-egy vasút, bányá mellett birtelen létesültek úgy, hogy egy-egy vendégül, kereskedés volt a mag, mely köré a város szinte örületes gyorsasággal létesült. Itt a mérnökök mérténi pontossággal és szabatosággal

Ma reggel megkínáltam egy helyi dél-afrikai hajóra s ma délután azért jöttem el magához, hogy megkérdezzem, mi a véleménye felőle, de mivel eljegyzésének híro oly köztudottul el, elfelejtkeztem róla. De most már hátróztam. Nemsokára az én nevemet is olvasni fogja a hírlapokban, nemcsak a Hobson kapitányt! Még egyszer kívánva, hogy boldog legyen, maradok ósinto barátja

Clarence Bolder.

Gondolatok.

Sohasem tapasztalunk újat. Csak új emberek tesznek szert olyan tapasztalatokra, amelyek már nem újak. (Rahel.)

A való szerelem a naphoz hasonló, melynek sugara annál melegebbek, mennél sötétebb helyre esnek. (B. Eötvös.)

terveztek az egész várost széles fűtéskával, mellék-utcával, körutakkal, torokkal; vagy a középponti nagytérből sugárzerhen nyíló utakkal.

A magyar városok lassan előre megállapított terv nélkül fejlődtek. Középen volt rendszer az Istenháza, a paplakás, a jobbművészek portái; a többi oda épített, ahol földje volt és ahogy jónak láta. A földes ur rendszeren a község szélén, valami emelkedettebb helyen építette fel kastélyát, hogy még a lakóháza se korozódjék a plebejusok közé.

A mi városunk is épen e rendszerletelezési rendszer szerint épült és rajta van ennek a látszata mind e mai napig. Sőt csak néhány esztendővel ezelőtt történt, hogy egyes szörényebb polgárok olyan helyre építettek, ahol utcanyitás nem is volt tervben, ahol a városi építési bizottságnak ugyazólván intenciója ellen kellett volna egy ház-sor, melynek irányát a mérnöki hivatal nem egészen úgy akarta meghatározni. De a házak feleptek, az utcát meg kellett nyitani.

Nem akarom a városi mérnöki hivatal hibáztatni, mert hiszen ő csak irányító tagja az építési bizottságnak, sőt talán a városi szabályzat is kötötte őket egyszer-mászor, de annyit konstatalhatunk, a város-utacatervezetén, hogy azok régén terveiön-ségben alakultak. Hogy több utcában olyan ferdésögn házhelyek, ill-töleg házak vannak, az valami régi tágosításnak az eredménye és bizony nem váltik előnyére az építkezés szépségének.

A várost most nagyon foglalkoztatja az utacatervezés ügye, de valószínűleg pénzügyi okokból csak lassu haladás észlelhető itt is. Ami pedig az épületek szépséghibáit illeti, az századok múlva javítható ki-

Valamely városnak az újabb időben kicépített utcájának olyan képet kell mutatnia, mintha azt egy ember változtatosságát kereső izlése egy időben építette volna, mert az együtletiség (nem egyformaság) sítja meg a városias szép jelöket, ez mutatja, hogy a városi építési hivatal jövőbe tekintő tervezésűvel adta meg az építési engedélyt.

Érdekesnek találom megemlíteni, hogy a Sugár-uton egy háztulajdonos régióban, de most vlt házái olyformán alakította át, hogy az nyílt kapubejárás helyett teljesen tető alá hozott fedett kapuját készíttette. Háza így néhány öllel hosszabbodott, csinos-ága és természetesen értéke is emelkedett, lakása a tölre melegebbé, nyárra hűvösebbé vált és egészségesebb lett. Izlése díszesrendű, példája követendő.

Olyan utca, mint a Sugár-út, mely csak a közelmúltban épült, mely már ugy nyíltatott, hogy egyike legyen városunk legszebb utcáinak, mért nem épült olyan szabályrendelet szerint, hogy minden ház össze-épüljön fedett bejárattal

Az igaz, nem is foghatjuk rá Kanizsára, hogy szép monumentális épületei üneseinek, díszes épületei ugyan sporadikusan vannak, de egyetlen szép ház-sora, egy szépen beépített tero nincs, azért az összhang nem kellemes. Olyan mint egy zagyva módon összerakott csokor, melyben szép virágok is vannak.

Most a József-főherceg-uton épülnek egyre-másra a házak. Apró kis épületek, némelyik az udvarban húzódik meg szerényen fűtötő alatt. Csak annyiban különböznek a falusi vísköktől, hogy eszeré alatt vannak és egyesek vonalba épültek. Pedig az az ut széles, egészséges levegőjű. A honvéd kaszárnyatölepek kedvéért is nemsokára boltok, ipartelepek fognak arra létesülni, úgy hogy ha az építkezés nem úgy tekintené azt az utcát mint egy üres elhagyott helyet, hanem olyanak mely a közel jövőben egyike lesz városunk legszebb részleteinek, akkor nem volna szabad az építkezési módot a polgárok kényére bízni teljesen. Azt vehetnivalaki ellenünk, hogy ha drága volna az építkezés, nem építenének odakönn. Ez jobb a városra is meg a telektulajdonosokra is. Mert, ha a beltelkek már beépülnek, akkor az extensio fejlődése a városnak kívinná a tőkét oda is, hogy izlésee, várost díszítő lakások létesüljenek.

Valamint a város bármely intézményében nemcsak a közvetlen jelen szükséglet van a tanács és a

képviselőtestület szemében, úgy a város képviselői-nél még inkább szükséges ez, mert ennek megváltoztatása egy szabályrendelettel nem eszközölhető. Amint egy pár év megzondolatlansága okoz-e téren a városnak az századokig áll fenn bizonyítványul az ill-töleg munkálkodásáról.

TARNA.

A bürokrácia.

Szokás a hivatalokban hogy az egyes szak-ügy- és osztályok működésének elbírálásánál az illető osztályhoz beérkezett ügyek számát veszik tekintetbe s e szerint vagy legalább az ügyszámok szerint is bírálják el az osztály tevékenységét. Mi sem természetesebb, hogy ahol az osztályvezetők és a hozzájuk beosztott tisztviselők ennek neszt veszik, megindul a azám — az aktagyártás. A legelőkelőbb fantáziával okoskodnak ki módokat, miként lehetne valamely ügyet kitárlni, csak hogy az ügyszámok, az akták szaporodjanak. Ugyanezen cél elérésére is — a többek között — küldik szután az ill-töleg ügyet alárendelt hatóságokhoz, szaktestületekhez stb. „véleményeztévégelt,” mert így szaporodik az ügyszám, szaporodik a tevékenység.

Rendkívüli sok munka és idő feleslettelik így el egyáltalán azáltal, hogy minden apró-cseprő ügyet, olyanokat, amelyeknek mikénti elintézése kézen fekszik, elküldenek illő leíráttal más hatóságokhoz, vagy átteszik egy-két, sőt több társosztályhoz „jelentéséi-ill-töleg „véleményének szives közlése végett.” Holott minden ill-töleg fogalmazó teljesen tisztában van magával az első pillanattal kezdve, hogy az ügyirat — majd pár hét múlva — ha a beces vélemények beérkeztek, miként fogja elintézni! A közbenső eg-z-procedura ilyenkor óriási munkát fogyaszt (teljesen feleslegesen, a köznek vagy az érdekelt magánfel-eknek az időfeleselés- folytán nem egyszer óriási kárára.

A bürokratizmus egyik jellemző jelensége továbbá a „Schieber.” Vagyis minden hó elején az elintézetlenül maradt ügyiratok felől a főnökök alárendeljük, a főnököket pedig felsőbb fórum-á számon kéri, a törökvés tehát odairányul, hogy a mult hóról minél kevesebb akta maradjon vissza az osztályban, e célból mindazon ügyek, melyeket bármely okból el nem intéztek, egy pár soros közbenső intézkedéssel tovább adatnak. Ezek a „Schieber-ek” rendszerint teljesen felesleges intézkedések, amelyek azonban a fogalmazónak, felülvizsgálóknak, kiadónak, a loznak és irattáraknak rémsok hábaváló munkát adnak.

Sok hivatalban az ügyiratok miután az előzetes és szükséges irattári kezelésee, iktatás, signálás, irattári felszerelés atbieken átesetek, a szakosztályokhoz kerülnek, hol újból iktattatván, a szakosztály-főnökök azokat az ügyosztály-főnököknek osztják ki, akik ismét azokat az osztály személyzete közt osztják szét. A fogalmazó, titkár vagy segédtitkár feldolgozza az ügyet, ezután revidálja azt az ügyosztályvezető, ettől felkerül a szakosztályfőnökökhöz, ki azt újból revidálja. Minden fontosabb ügy tehát nálunk 5, vagy legalább is négy felülbírálaton megy át, mielőtt kiadatnék. Ez helytelen rendszer, mert óriási munka-és időfeleselés, melyen a rendszer egyszerűsítése után lehetne és kellene segíteni.

Ezen egy-néhány példa talán már eléggé illusztrálta közigazgatásunk két legfőbb hibáját. Tehát egyszerűsítésük közigazgatási eljárásunkat, szüntessük meg a bürokratizmus kinövésseit és osszunk fel a munkát és felelősséget. Akkor megtognak szünni a panaszok az adminisztráció végtelen lassúsága ellen. A mai állapotban az állami, megyei és városi hivatalok túlszónomán akta-gyártással foglalkoznak, melyből kevés a látható haszna.

Leleplezések a sajtóról?

Az országgyűlési szenzáció.

Szemere Miklós a képviselőház megnyitó gyűlésén szenzációs váddal lépett fel a magyar sajtó ellen. Nem az adatok voltak szenzációsak. Az elmondott vád régen kovályog a magyar sajtó egyik-másik orgánumban. Hol itt, hol ott. A konkurrens lapok mindig siettek felszűrni hozni az ellenfél szennyét. Az adatok ilyenformán nagyjában ismertek voltak az újságolvasó közönség előtt. A szenzáció csak az volt, hogy az esetek óriási mennyiségét egy halmazban tárták fel a magyar országgyűlés házában, ahol ilyen kijelentés sokkal súlyosabbnak esik a mérlegre, mintha azt kegyériségigéből, piszkos konkurenciából vetik egymás szemére a magyar lapok.

A „jó vidék” közönsége meghozta a dolgoktól. Határon, bizalmában megrendülve olvasta a leleplező beszédet, melyben sok százan és százan ott találják fel-műlve kedre napilapjukat. Az ügy pikantériája az, hogy a leleplező képviselő ur maga is sokat barátkozott a sajtóval. A sajtó nélkül keveset tudna a vidék: a Szemere lakomákról, célzó-vorsenyekről. Mindezt Szemere — mint a fővárosi lapok írják akkor — a magyar ifjúság vezértája, rendezte. Szemerét dicsejték ezért a magyar lapok számtalanja, a világegyetemes mondanánk, fizetett sorokban, hanem „önzetlen” hasábkon keresztül. S imo Szemere képviselő ur most olyan dolgot kavart fel, melytől hangos lett a magyar sajtó és ha nem eselődünk, visszhangja lesz ennek a világsajtóban is.

A fővárosi lapok nem maradtak adósak. Aki nek szene van az ügyben, az mosakodik. Egyik több, a másik kevesebb sikerrel. Közben odamondogatnak Szemerének amugy istenigazában. Peldáldóznak, nem minden elzás nélkül, a közélet tisztaságáról és szíjjel nyíjják a kártyaszobák reptelmes világot eltakaró függönyöket... Pillanatfelvetelben bemutatják ott a közélet tisztaságért küzdő férfiak alakjait. Aztán elvezetik a közönséget a turtra és mindonhova — ahol kompromitálva vannak a közélet tisztái.

Szemere és a fővárosi sajtó viszonya nem tartozik a vidéki sajtóra. Ok példalóznak, hogy „fogadd be a tótot, kiver a házból.” A vidéki sajtót az ügyek tisztán sajtóbeli része érdekli.

Mindenki sejtette a pausálék dolgát. Csak a szembeli adatokat nem ismerte a közönség. A lapok sem tagadják, hogy ipari és kereskedelmi vállalatoktól penzintézetektől pausálék élveztek. De legtöbbje, nagyon helyesen, bebizonyítja, hogy a pausáléért hányszor hirdette a közgyűlési meghívókat, hivatalos kommunikéket, érleltési hirdetményeket. Kiszámítják, hogy mesés öleő árért adták oda hirdetési hasábjait. Kijelentik, hogy szívesen lemondanak az általánnyról, ha minden esetben fizetik a hirdetéseket.

A pausálék miatt nem restelkednek a fővárosi lapok. Azt, mint ok mondják, „lehirdették.” Fizették a hirdetést ezzel a pausáléval, mint fizet a hirdetésért a Schlicht-zoppangyár, a Török bankház, vagy mondjuk az örök ifjúságot hirdető Mitzger dr.

Az ügyek ez a része rendben is van. A hirdetésért fizetés jár. Ez nem újság. Csak az a kérdés, hogy a hirdetés nem dönti-e le az elvek tisztaságát.

Badar beszéd, hogy a szolgáltat — ezt esetben hirdetés a neve — megfizetése, a fizetés elfogadása korrupció. Hisz ha a sajtónak így fizetett orgánumi korrumpáltak, akkor korrumpált példaul az az ügyvéd, ki a teljesített jogtanácsosi működésért pénzt fogad el korrumpált a mérnök, orvos, hivatalnok, ügynök és mindenki, akinek tisztességes szolgáltatást fizetik?

A tisztességes szolgálat díjának elfogadása nem korrupció. Itt nem követ el a sajtó semmi gáncsolandót. A sajtó korrupcióját ott kezdődik, mikor — hallgat, vagy igaztalan dolgot véd, vagy igaz dolgot ugyan, de nem közérdekűt kihurcol a közélet porondjára.

A korrumpált sajtó félelmetes képét festi le egy érdekes, nagy hírnévre vergődött ember, Zigány Árpád „A diesbüség útja” című könyvében. Kevesen ismerik ezt a könyvet. A magyar lapok legtöbbje mélysegesen hallgatott róla. Pedig ez a könyv, melynek szerzőjét most szintén belekeverték egy szenzációs dologba, esunya dolgokat közöl a sajtóról. Ott látjuk benne leleplezve a fizetett irodalmi kritikákat, a hangverseny és szini tudósításokat, melyek mind-mind fizetve vannak némely lapnál. Aki bepillantgatott valaha a lapok műhelyébe, vagy beavatott embertől szerezte az értesülést, az jól tudja, hogy mily sok lapnál gyakori az ilyen eset.

A törvényszéki híradók ismert alakok a fővárosban. A rendőri tudósítók diplomatikusan tudnak hallgatni némely laphan. De hasábkon keresztül sirajk az elhunyt nagy embereket, kiknek örökösei „sokat adnak” a megrendelt — gyászorokért.

De nem sorolunk fel eseteket. Többnyire ismert dolgok ezek. A tisztességes sajtó munkásai eleget küdenek a kialóknak eme piszkos fajtájú hada ellen. Mert ahol baj van, ott legtöbbnyire a kialók az okai ennek. A sajtó tapaszamosai ezek eszközei. Ha nem áll kötelnek, nincs kenyeve.

A sajtó egyik orgánuma a közönséget valója e viszonyok létrejötte miatt. Azt mondja, ha megszűnik a sok szentes közéletbeli ügy, akkor nem lesz alkalma a sajtónak ily piszkos dolgot elkövetnie. Annak a lapnak igaza van annyiban, hogy alkalom szűli a tolvajt, de nincs igaza, mikor majdnem tétlenül állítja fel, hogy az alkalom okvetlen tolvajt szült. Beesületes embernek, becsületes lapnak nem kell rézt kérnie a szentes ügyekből.

Sok igazság van ugyan abban is, hogy amilyen a közönség, olyan a sajtója. De tulunk, sajnos, oly eseteket is, mikor a közönség egyik-másik korrumpált felfogású tagja igyekezett rútn megvádolni a tisztességes sajtót.

Nemrégiben is egy érdekes eset történt egy vidéki városkában. Egy kultur intézmény sajtó bizottsága lemondott, mert a sajtó munkásait durva szóbeli inzultusokkal illették. A bizottság kérelmére mégis vállalta önzetlen tisztát. És ezután az a hallatlan dolog történt, hogy a rendezőség egyik tagja azt a kijelentést tette: Én nem őrtem az urakat. Ha valami „céljuk” van, mondják meg nyíltan. Én saját „zsebemre” is szívesen hozok aldozatot...

A bizottság tagjai nem óhajtván botránnyt csinálni az ügyből, egy nagyot nyeltek és — hallgattak. Továbbra is önzetlenül szolgálták a kulturális ügyet és tapintathól — bár ilyen dologban igazán kár a tapintat — nem leplezték le a korrumpált felfogást.

Igenis, a magyar sajtó tisztában van azzal, hogy vannak anyagi urai és fizetett emberei közt erkölcs-telen felfogású urak. Van ilyen fajtából minden társadalmi osztályban. Ezek ellen minden tőren kell küzdeni. A közélet rablólovajai ellen őszinte szókimondással küzdjön a magyar sajtó. A sajtó parazitákat pedig úgy lehet kioltni, ha a lapok fenntartását a felemlt előfizetési öszvényből szerzik be. Mollózni kell minden tisztességtelen pausálé kombinációt. Akkor lesz tekintélye a sajtónak és lesz szava, sulya a cicerós cikkeknek.

Manapság legtöbbnyire nem szava, hanem szaga van a cikkeknek. Bár azt mondják, hogy a pénznek nincs szaga...

Rákóczi Ferenc hamvai. A főispán akadé-lyoztatása miatt Árvay Lajos alispán a következő meghívót küldte szat Zalavármegye törvényhatósági bizottságának tagjaihoz: Zalavármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi október hó 15-én delelőlt 10 órakor a vármegyőlőz gyűlésérmében rendkívüli közgyűlést tart, melynek kizárólagos tárgyát II-ik Rákóczi Ferenc és bujdosó társai tetemeinek Budapestre és onnan Kassára illetve Késmárkra szállítása és eltemetése alkalmából rendezendő gyászszertartás és vármegye mikénti részvételének megállapítása fogja képezni.

HIREK.

Válrokonság és elidegenedés.

A szerves és szervezeten anyag atomjainak és-tulajdona, hogy egymáshoz vonzódnak, mások pedig egymást kerülik. Rége óta azt hitték, hogy ez a vegyi affinitás az elemek atomjai közt annál nagyobb, minél inkább hasonló az elemek egymáshoz. Lelki és érzelmi világunkban is vannak affinitások és idogenkedések. Az embernek is és-tulajdonához tartozik a vonzódás és logikailag ennek ellentéte: az elidegenedés.

Goethe egyik regényét nevezte el válrokonságnak. Lélektanilag bebizonyította, hogy az egymással válrokon emberek áttörök a társadalmi határokat, hogy egymás lehessejen. A sok ezer Rómeo dacol a családok egymás elleni gyűlöletével és a szerető sarjak, bár a Montecchi és Capuletok családjából valók, vonzódnak egymáshoz és leküdenek minden akadályt. Lander átussza a Hellespontot, hogy Herót láthassa Sigfried, a naphőz áttör a tőzvárazson, hogy megoldja Brunhilda övöt és a modern életben királyi hercegek és hercegnők lemondanak rangról és állásról, hogy lelkük affinitását kielégithessék.

Rokonlekek egyesülnek és a rokonságban volt lelkek ismét elidegenkednek. Csodálatos, hogy sokszor a legjobb ifjutori barátok később egymástól teljesen elágazó ösvényeken járnak. Egymás mellett elhaladnak, mint két hajóroncs, mely a tenger hullámainak prédája. Újabb és újabb válrokonságok keletkeznek és a régiek megszűnnek.

Nora elhagyja férjét és gyermekeit, mert eddig ismeretlen tapasztalatok özönlnek. Az élet művészei perverz életre vágnak és dacolnak a börtön rónmiletével.

Hosszu barátságok szűjjel mállanak, mivel az élet és létért való küzdelem elszakítja a régi vonzalimat. Ki sorolhatná fel a hosszú névsorát az elidegenkedett barátoknak? A rokon- és ellenszenyek kavarodásában vannak lélekemelő és elriasztó példák. Lélekemelő, ha valaki megállhat a saját pedesztálján, mint a szobor, de tisztelettel hajolunk meg azok előtt, kik képesek a rokonatomok millióival egyesülni és jó barátságot tartani.

v. h.

A sajtó és korrupció.

Nagy harcot vív egymással mostanában a korrupció és az igazság. A korrumpált sajtó lovajai egymással lekezeltek és megfogadták, hogy csak jó pénzért szolgájkák az igazságot nagyban és kicsiben.

Az ízlet ízlet. Ez lett a nagyképt modern sajtónak jelszava. Iszonyu pózok alatt ott volt a lólab. Nem lehetett olyan dolgot felfinni a jól ismert bizalmas utakon, aminek jó pénzért nem lehetett volna másnap napvilágot látni. Szubvencióit kirevolversz, egészen közönséges dolog volt. Minél nagyobb lóra állt fel az a bizonyos „sajtó”, annál többet követelt, nem is revolvertett már ez, hanem egyenesen ágyuzott.

Igy romlott el a sajtónak egész struktúrája. Az aulágban a nagyhangú áres szólamok. Bent az ízletben gesztelés, a népszert áramlatok ügyes és ravasz kihasználása. Mások becsületes küzdelmeinek merkantil élelmességgel való értékesítése.

Mindez fonokellen göggel, mérhetetlen arroganciával feltárlata. Ugy, hogy az egyedül ádvizió hit nem lehetett volna fel nagyobb prepotenciával, mint ennek a szemforgató, úszkérő sajtónak képviselői.

Es a közönség, a tapasztalatlan, a jó, a naiv közönség felölt ennek a széllhámokodásnak. Míg most

Szűgyen ne érje Deák vármegyéjét!

A zalai védő egyesületi főkok tisztikarának felhívja a figyelmét a következő levélre, melyet Dobiecky József irt (cimlapját nem látjuk) hihetőleg Gr. Somsich Tihamér társelnöknek, aki a máramarosi hegység közlél átküldötte vármegyénk főispánjának Nauheumba.

A főispán ur egészségügyben időzik ott családjával s így közvetlenül nem intézkedik, azonban reánk igen megtisztelő levelek kíséretében közli velünk ezt a levelet, hogy addig is adjunk hírt róla, s addig is hívjuk fel figyelmét a vezető férfiaknak, hogy amint a levélben mondja:

Szűgyen ne érje Deák vármegyéjét s ne maradjon el a többi vármegyéktől!

Imo a levél:

Igen tisztelt barátom!

Baththyány Pál gróf meilökünk lelkes buzgalommal alakította meg a Magyar Védő Egyesületeket Zalaszentgróton, Keszthelyen, Zalaegerszegen.

Amióta Baththyány gróf, talán mert mint főispán közvetlenül nem hathat ezen főkögyesületek irányítására, a központ és a főkögyesületek között az érintkezés lassan-lassan megszűnt.

Alban a reményben, hogy Deák Ferenc vármegyéjében a Deák, Kossuth stb. nagy elődök által oly lelkesen ápoltt és az utódokra hagyományként visszatartott nagy eszméire a lelkesedés nem volt a bizonytalan magyar szalmatűz, amelyről Kossuth Lajos azt mondotta: „nek a füstje, de kerés az életet adó meleg”. — kértünk sziveskedjél Baththyány Pál grófnak magad sürgősen írni és mint az egyesületnek jelenlegi vezetője őt felkérni, hogy a megnevezett egyesületeket serkentse munkára.

Mozgalomunk nélkülözhetetlen nemcsak a nemzet gazdasági önállóságára és függetlenségének kivírására, hanem szükséges abból a szempontból is, hogy a nemzetnek ez ezeme megvalósítására irányuló határozott törekvésében erős támaszt lehessenek függetlenségi törekvéseink egyáltalában. Míg az osztrák nem látja azt, hogy a nemzeti akarat megnyilvánulása nem biztosítja kategorikusan a gazdasági önállóságot, nem engednek semmi irányban, mert gazdasági függetlenségünk adja nekik az erőt, az ellentétlássra.

Az osztrák főcélja állandóan az volt a múltban és a jelenben is az, hogy hazánkat gazdaságiilag leigázza, mert jól tudja azt, hogy a magyar, más-különböen politikai függésben megtartama lehetetlen. Mi a gazdasági érdekek védelmezésére tömörítjük a társalalmat, hogy az erőre mily szüksége van nemzetünknek, nemcsak a jelenben, de a jövőben is, azt fejtgetni nem szükséges.

Zajtsán, szivós, önfelelőző munkásságunkat a nemzet mily rokonszenvesen fogadja, mutatja a csatolt jegyzék és az, hogy a zászló biveinek táborá napról-napra szaporodik.

Ma már 10.000-nél több tagja van az egyesületnek, ennyi tagja nincsen máig más társadalmi egyesületnek.

Védőmozgunkat fogadja, mutatja a csatolt jegyzék és az, hogy a zászló biveinek táborá napról-napra szaporodik.

Női kereskedelmi iskola tanfolyamra szükséges könyvek kaphatók Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében Nagykánizsán.

KÖZGAZDASÁG.

Az állami kedvezmények és a kereskedelem.

A szegedi iparpártolási kongresszus kereskedelmi csoportjában indítvány tételt az iránt, hogy a kereskedelmi fokozott mértékben vonandó be az iparpártolásba és az 1899. évi XLIX t.-e olyan értelemben módosítandó, hogy az iparosoknak biztosított kedvezmények a kereskedelemre is kiterjesztessenek. A kereskedelemlen, amelynek manapság olyan sok nyílt és titkos ellenséggel kell megküzdnie, vigyázni azon véd hangzatosára, hogy a kereskedők akkor, amióán arról van szó, hogy hogyan lehet pártolni a magyar ipart, arról tanácskoznak, hogy hogyan szerelhetnek meg neknek ennek feljében állami kedvezményeket.

A kereskedelem állami szubvencionálása tehát nem volna egyéb, mint subsidárius iparpártolás. Imo, e kérdésben igen és kereskedelem között fennáll. Az ipart állami támogatásban részesítjük önnagyaért, a kereskedelmet egy más területi ág kedvéért. Nincs erre semmi szükség. Avagy nem egyenesebb és célravezetőbb ut az, ha a segélyt, amely végeredményében amenny is az ipart szolgálja mindjárt közvetlenül az iparsnak juttatjuk. Attól nincsen önkünk félő, hogy a kereskedelem indolenciája meg fogja hiúsítani a már erősen protegált ipar boldogulását is. A kereskedelem kevélen gyökeret az ipar földjébe ereszteti, mert különben nem lehet eléget követelői hivatásának. Hogy pedig ezen gyökeret a hazai földben kell hogy meg találja, ha ez a termelési viszonyok mellett egyáltalában lehetséges, arra kényszerít őt — és ez iránt nyugodtak lehetnek azok a sajnos, nagy számban levők, akik a kereskedelem hazafiságában nem hisznek — az általa föl-felfogott gazdasági törvény, amely szerint a hazai gazdasági élet egyensulya nélkül egyetlen kereseti ág sem boldogult. A realis alapon álló kereskedelemnek a gazdasági élet törvényeivel fogva számot kell vetnie a hazai termelési állásával és ennek szem előtt tartásával kell intéznie követelői tevékenységét. Többet használunk tehát azzal, ha kerülő ut nélkül közvetlenül az ipart gyámolítjuk; a kereskedelem támasz nélkül is arra az utra fog terü, amelyen a hazai ipar halad.

De még ha használhatunk is valamit az iparfajlesztésnek az által, hogy a kereskedelmet szubvencionáljuk, ez a eszköznye haszon nem érno föl azon kárral, amelyet az állami protekcionizmus a kereskedelemlen okozna. A kereskedelem élető elemi: a tisztaságos verseny szabálsága és korlátoktól ment független tevékenysége. Az állami támogatás árakevényon sértené a szabad versenyt és a kereskedelem függetlenségét.

Az ipar terén az 1899. LXIX t.-e által meghonosított állami szubvencionálás nemcsak hogy nem vág bele az ipar verseny szabálságába, hanem ellenkezőleg megteremtí a verseny lehetőségét. Erről már maga a törvény intenciója is meggyőzhet, amely tudvalegőleg nem egyéb, mint hogy a hazánkban meg egyáltalában nem, vagy csak csekélyebb mértékben előállított ipari termelvények produktálását előmozdítsa, illetve a háziipart fejlessze. Ellenben a kereskedelemnél meghánitná a verseny szabálságát.

Mert hogyan képzelhető el a kereskedelem állami támogatása? illetve mit jelent a szegedi kongresszus idézett határozati javaslata? „Az 1899. évi XLIX t.-e olyan értelemben módosítandó, hogy az iparosoknak (helyesebben, illetve egyedül helyesen: az iparnak) biztosított kedvezmények a kereskedelemre is kiterjesztessenek.” Amennyire ezen határozati javaslat értelmének mélyére hatolhatunk, oly értelmezés adandó neki, hogy például állami segélyben részesítendő X. kereskedő, mert ő kizárólag (?) — mondjuk — hazai papír- és papiranyagárakat tart raktáron. Mely esetben volna szabad ezt a támogatást nyújtani, anélkül, hogy a verseny kivánatos szabálságát is ne törjük? Csak

azon esetben, ha hazai termelésünk képes volna fedezni a hazai szükségletet a papiranyagok minden faj-tájában

Ezen esetben ugyanis nem lévén szükségünk importra, nem vagyunk kénytelenek tekintettel lenni az importáló kereskedő érdekeire. De ha hazai termelésünk nem képes fedezni a hazai szükségletet, nem kényszerítve van-e a kereskedő a még szükséges mennyiséget külföldről importálni? És ezen, a hazai ipar helyzetéből folyó kereskedői tevékenység; amely nekünk nélkülözhetetlen, azzal honoráljuk, hogy megnöveztjük a kereskedőnek a versenyt? Vagyis a racionalizmus és az igazságosság legelőőbb szabályaiba ötköznek a kereskedelem azon ágainak állami támogatása, amely a kereskedelmi ágakban a hazai ipar állásánál fogva importra vagyunk utalva.

Ebből következik, hogy az 1899. évi XLIX. t.-e ben jelzett iparágak termelvényeit köztöltő kereskedelem állami támogatásban, nem részesíthető, mert az abban említett termelvények túlyomó része azok közé tartozik, amelyeknek hazai termelése nem elégséges a belföldi fogyasztás fedezésére. Viszont a kereskedelem azon ágainak, amelyek a belföldi termelés elégségességétől fogva a kereskedelemre nincs — hogy úgy mondjuk — fizikailag importra utalva, újat állja az állami támogatásnak a kereskedelem természető által megkövetelt függetlenség.

A kereskedelem kivánatos szabálsága, függetlensége, amelynek szükségességét bizonyítani is ép felesleges, mint az elő lény számára a legő nélkülözhetetlenségét sokkal többet szenved az állami gyámolítás révén, mint amennyit használna a protekcionizmus. Ha aztán a szabad, vállalkozó szellemű kereskedelem helyett egy gyámokodásra szoruló, mindenkör a kormányok akaratától függő kereskedelem járna az állami támogatás nyomában, vajjon nem szenvedné-e ezt meg az ipar is, amelynek szüksége van független, vállalkozó szellemű követelőkre.

A német árpavám. A Németországgal kötött kereskedelmi szerződésben, mint tudva van, kétféle árpavám szerepel: 4 márkás a sörárpára és 1:30 márkás a takarmányárpára. A szerződés megkötésénél Németország garanciát vállalt az iránt, hogy a sörárpavám kijátszást, vagyis azt, hogy az alacsonyabb jámtéltel mellett sörárpát hozzanak be Németországba, denaturálás által lehetetlennek fogja tenni. Most pedig, az új szerződési ére hetedik hónapjában kidorult, hogy az oroszországi takarmányárpa nagyreszt tisztítás által igenis sörjátszást eljátra használják föl Németországban; denaturálásról pedig az árpa nagy tömegé miatt komolyan beszélni sem lehet. A német árpavám tehát egyáltalán nem szolgálja azt a célt, amelyet el akartak érni vele. Eddig csak árókat okozott: elsősorban a hajor söriparnak, utána pedig a magyar árpa-exportnak, amely a német piacot elvesztettnek tekinti. A német árpatermelésnek azonban semmi haszna nincs belőle.

Sütők nemzetközi kiállítás. A magyar sütők országos szövetsége elhatározta, hogy a jövő év nyarán júniusban nemzetközi kiállítást rendez Budapestben. A kiállítás helyét a városiipari iparszervezetek választották. Képviseletre lesz a kiállításon minden nemzet és a kiállító iparosok a közönség szemellettára fogják sültti hazájuk jellemző süteményeit és kenyereit. A kiállításban bemutatnak minden eszközt és minden terményt, amelyet a sütőipar felhasznál. Lesz villamos-ságra, gázra, gőzre berendezett sütőkemence, hogy a sütők meggyőződhessenek róla, melyik kemence anti izletesebbre a süteményt. Igen érdekes lesz a kenyérsütés fejlődésének bemutatása is. A legregibb korban sültöt kenyeret fogják összehasonlítani a maival. A kiállítás látogatói megízlelhetik majd az oroszok, olaszok, franciák, svédok és egyéb nemzetek kenyereit. A kiállítás idője nagy hétre van tervezve; de a közönség érdeklődéséhez képest meghosszabbíthatjuk két héttel.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

A soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

Hirdetmények A m. kir. posta- és táviradintézet részére az 1907. évben szükséges 2270 drb. 10 méter, 32,511 drb. 8 méter és 32,515 drb. 6¹/₂ méter hosszú felületen faszlop szállításra a kereskedelmi miniszter pályázatot hirdet. Az ajánlatok, melyek részletmennyiségekre is szólhatnak, legkésőbb f. évi október hó 23-án déli 12 óráig nyújtandók be.

A zalaegerszegi m. kir. államiépítészeti hivatal ajánlati versenytárgyalást hirdet a zalaegerszeg—zalabéri törvényhatósági közút 0—1. szakaszán a Zalaúti 3. számú felhídnak 15.191 korona 17 fillér összeg erejéig való helyreállítására. A tárgyalás napja, melyben d. e. 10 óráig az ajánlatok a fönnevezett hivatalhoz benyújtandók, f. évi november hó 3-ika. Részletes föltérítési és zalaegerszegi m. kir. államiépítészeti hivatalnál nyerhető.

Főmunkatárs: **Gáspár Béla.**

Kézfátot nem ad vissza a szerkesztőség

Tartós gyógyítók. Fájdalmas csontok, a derék- testrészek és a forgó közvényes bántalmaknál a "MOLL-féle" só-borostyesszel való bedöröszölés sikerrel használható. Egy üveg ára kor. 190. Szétoldás naponta utóvételre MOLL A. gyógy-szerrel. Ez a kir. udv. szállító által Bécs, I. Fuchslunden 9. Vidéki gyógyszerkereskedésekben használatos MOLL-féle készítmény kérandó az 3 gyári jelvényével és alá-írásával

Menyasszonyi selyem

83 kr.-tól 11 ft. 35 kr.-ig méterenként minden színben. Hérmontre és már elvámolva a házhoz szállítva. Nagy mintagyűjtemény szonál.

Henneberg selyemgyár, Zürich.

Nyílttér.

Az e rovatt alatt közzétett nem vállal felelősséget a szerkesztőség

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás kitudó alkarral használták **Salvator** vesz., hágbőgőg- és közvégtelbántalmak- és hágbőgőg- és vizeleti nehézségknél, a cukros hágbőgőg, továbbá a légző és emésztési szervek bántalmánál. **Hügyhajtó hatású!** Visszatér! Szépség- és tisztító! Csiszemes! Képzelt áramnyakok közöttében vagy a Salvator-forrás tisztítóvizetől áprózva.

HIRDETÉSEK.

5070./tkv. 906.

Árverési hirdmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Varga Mihály szentlislói lakos végrehajtatónak, Tuboly Pál u. o. lakos végrehajtatást szenvedett elleni 80 kor. tőke s jár. Tuboly János evallakozott végrehajtató 188 kor. 70 f. tőke s jár. Póntek Elek csatlakozott végrehajtató 25 K. s jár. és a még felmerülő költségek iránti végrehajtatási ügyében a nkanizsai kir. tszvek területéhez tartozó s a szentlislói 31. sz. tkvben 102 hrsz. rét a Csörgő réti dőlőben 186 K., a börtőncei 98 sz. tkvben 537 hrsz. szőlő, prsház a köveces dőlőben 306 K., a börtőncei 98 sz. tkvben 568 hrsz. szőlő a szerelomvolgyben 518 K., a börtőncei 99. sz. tkvben 538 hrsz. szőlő, prsház a köveces dőlőben 220 K., a börtőncei 99. sz. tkvben 567 hrsz. szőlő a szerelomvolgyben 542 K becs-

értékben Tuboly Gábor utóajánlata folytán és pedig a szentlislói ingatlanok

1906. évi November 17. napján délelőtti 10 órakor

Szentlisló községhezánt. a börtőncei ingatlanok **pedig ugyanazon napon d. u. 1 órakor Börtőnce községhezánt**

hivatalból megtartandó nyilvános árverésen eladati fog. Kikiáltási ár a szentlislói 31. tkvben 102. hrsz. ingatlanra nézve 875 K., a börtőncei 98. sz. tkvben 37. hrsz. ingatlanra 56 K. 10 f. az 568. hrsz. ingatlanra 313 kor. 50 f. a börtőncei 99. sz. tkvben 538. hrsz. ingatlanra 11 kor. és az 567. hrsz. ingatlanra 11. korona.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10°.-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság. Nagykanizsa, 1906. évi szeptember hó 28. napján.

Díszítések otthonokat télen, kerteket tavasszal valódi

Haarlemi virághagymákkal!

8 koronáért (= 4 holland forint) postalávalvánnyal, bér- és vámmentesen küldünk Ausztria-Magyarországra kedvelt Normal-gyűjteményűnk. 30 Hyacinthát üvegek vagy 40-et cserepek részére, avagy 50-et kerti ültetésre, avagy 150 darabot szobának 45 cserepre, vagy 250 darabos gyűjteményt kert részére, vagy egy 240 daraból álló gyűjteményt szoba, az kert részére (tartalmaz Hyacinthák, tulipánok, nárcissok, crocus, scillák és gyöngyvirágokból álló pompás választékot).

Gazdagon illusztrált, sok tenyésztésre vonatkozó tudnivalókkal ellátott főárjegyzéket, amely a gyűjtemények részletezését tartalmazza, ingyen és bérmentve.

Blumenzwiebelzüchtereij „Huis ter Duin" (A.G.) NOORDWIJK, Haarlem (Holland)

Kávét legjobban és legolcsóbban közvetlenül a kávé nagypürköldében **C. F. SCHUBERT** INH. KARL SCHOLZ GRAZ MURPLATZ 10-12. vehetünk. Széküldés 5 kilótól felfelő bérmentve.

5695 tk. 906.

Árverési hirdmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a gazdasági Öt-egyelző Szövetkezet végrehajtatónak, Il-ke János és Pince József végrehajtatást szenvedett elleni 200 kor. tőke, ennek 1905 július 26-tól járó 6-7°. kamatai, 6-7°. késedelmi kamatai, 16 kor. 54 f. zálogjegy bekebelezési, 36 kor. per. 28 K. 50 f. végreh. kérelmi, 20 K. 30 f. árverés kérelmi és a meg felmerülő költségek iránti végrehajtatási ügyében a nagykanizsai kir. tszvek területéhez tartozó s a bakónaki 365. sz. tkvben A. f. 1477. hrsz. a felvett szarkahegyi szőlő s kaszálónak Lince Józsefet illető fele része 239 K. 80 f. — 2) az u. o. 365. sz. tkvben f. 887/b. hrsz. alatt felvett 1/2 részben Turkovics Anna, 1/2 részben Pince József tulajdonát képező puata dőlő szántó s rét az 1881. LX. t.c. 156. § alapján egészen 50 k. — 3) az u. o. 271. sz. tkvben 1/2 részben Pince József, 1/2 részben Blády Cecilia tulajdonát felvett 4475. hrsz. szarkahegyi szőlő s kaszáló 56 k. 10 f. — 4) az u. o. tkvben f. 1220 l. hrsz. bökkelai szántó és útrétek Pince Józsefet illető fele része 259 K. 60 f. kiküldési árban Balogh Károly bakónaki lakos utóajánlata folytán

1906. évi november hó 21. napjának délelőtti 10 órájkor

Bakónak község házánál hivatalból megtartandó nyilvános bírói árverésen eladati fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett utóajánlati érték. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10°.-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, még pedig az első árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, a 2-at u. attól 2 hónap, a 3-at u. attól 3 hónap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5°. kamatokkal együtt, az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokatok szerint befizetni.

Ezen hirdmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hiv. órák alatt a nagykanizsai kir. tszvek tkvi osztályánál, Bakónak község előjáróságánál megtekinthetők.

Az elrendelt árverés a fentirt tkvben feljegyzetetik. Az árverési hird. a tkvi hatóságnál kifüggesztés, ugy a fent nevezett és a szomszédos községekben közzététel s kifüggesztés s az egyik helyi hírlapban egyzben beiktatás által közzétételük.

Árverési feltételek: 1) Árverés alá becsátstik az 1. a árverési hirdményben körülirt ingatlan.

Kikiáltási ár a bakónaki 365. sztkvben f. 1477. hrsz. a felvett ingatlannak Pince Józsefet illető fele részére 239. kor. 80 f. — u. a. tkvben 887-b. hrsz. a felvett egész ingatlanja 55 kor. — az u. o. 271. sz. tkvben f. 1475. hrsz. a felvett egész ingatlanra 56 K. 10 f. — az u. a. tkvben f. 1220 l. hrsz. a felvett ingatlannak Pince Józsefet illető fele részére 259 K. 60 f. melyen alul az ingatlanok a kitűzött határnapon nem fognak eladatul.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság. Nagykanizsa, 1906. évi szept. hó 24. napján.

Tisztíts csak Globusz fémtisztító kávonat A legjobb tisztószer a világon **St. Louisi Világkiállítás 1904. Grand Prix.** Jobban tisztít minden másfémet tisztító szerrel.

A hányásos hasmenésben az első segítség a minden tej nélkül adott Kufeka-féle gyermekliszt. A tejben igen jól tenyésznek a betegítő csirák, s a beteg bél nem is emészt. A tej nélkül adott Kufeka-liszt, az ó növényi fehérjével nem igen enged tenyészést a betegítő csiráknak, ezzel aztán csökkent a bébeli erjedést, ugy, hogy a betegség kezdetén igen gyakran sikerül hányást szüntetni, a táplálkozást megint lehetővé tenni s a testnek a betegséggel szemben az ellendülést növelni. A hasmenésre is jó hatással van a Kufeka-féle gyermekliszt

Oh Jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Eljenti

Egger mellpasztillái az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadohoz 50 fillér

Fő- és szétküldési raktár: **„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR**

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyítja

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Kapható Nagykanizsán: Balus Lajos Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyan: Pető Jenő gyógyszerárakban

szám A. II. 627/6.

Felhívás egy külföldi, örökösai, hagyományosai és hitelezői részére.

27-9 1906. meghalt a nagykanizsai illetőségű Blau Szidónia magyar honpolgárnő Bécsben II/2. Tempelgasse 7., hol rendes lakóhelye volt, végrendelet hátrahagyásával. Az 1854. évi 137, 138. csász. pátens §§. és R. G. B. 208. sz. rendelkezései szerint, minden örökös, hagyományos s hitelező, kik osztrák állampolgárok, vagy itt tartózkodó idegenek, felhivatik, igényeiket a hagyatékra legkésőbb november hó 29-ig az alulirt bíróságnál előterjeszteni, mert máskép a hagyatékok tekintet nélkül az igényekre a külföldi hatóságoknak, vagy ezektől igazolt személyeknek adatik át.

Továbbá az 1854. csász. pátens 140 §. és R. G. B. 208. sz. szerint tekintettel arra, hogy az itteni örökösök a hagyaték tárgyalás megtartását az osztrák bíróságoktól kéri a külföldi örökösök és hagyományosok is kéretnek igényeiket az ugyanakkori határidőig bejelenteni, hogy a tárgyalást osztrák hatóságoktól kívánják, ha nem kórik máskép a tárgyalás itt tartatik meg a jelentkező örökösökkel.

K. k. Bezirksgericht Leopoldstadt II.
Blumauer-gasse Nr. 22.
Abteilung Wien, am 29/9 1906.

Világkiállítás Szt. Louis 1904 legfőbb kitüntetés Grand Prix

Globusz fémfiszító kivonat

Minden más fiszítószer felülmúl

BERÉNY JOZSEF ÉS FIA ékszerész

Nagy kerítés.

Alapítvány 1838. Saját Műhely. Alapítvány 1838.

JEGYGYÜRÜK saját készítményem mindenkor nagy választékban készen kaphatók.

NAGY RAKTÁR gyűrűkben gyémántokkal és színes kövekben.

NAGY RAKTÁR férfi- és női arany órá-lánckban.

NAGY RAKTÁR finom ezüst ékszerekben.

Védjegy: „Horgony”

A Lionment, Capsici comp.,

a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kórházyoknál, császári és megbízottaknál, és kedvelésben képpen használva.

Figyelemfelhívás. Silány hamisítványok miatt vásárláskor óvatossá legyünk és csak az új üvegeket fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű és a Richter gyógyszereszerrel ellátott dobozban van csomagolva. Az új üvegekben K.-80, K.140 és K.2.- és úgyis minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerárak az „Arany oroszlánhoz”, Prágában.

Elisabethstrasse 6 neu. Mindennapi szétküldés.

1868 óta forgalomban.

Berger-féle

gyógy-kátrány-szappan,

mindennemű bőrkütegek

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

Berger-féle borax-szappan.

Nagykanizsán: G. Heil & Comp., Wien I., Elisabethstr. 8.

4-5-6 éves gyermekek néhány óra alatt olvasni és írni tanulnak a világhírű

Gábel módszer alapján, mely módszer már a világpiacra megjelent és Nagykanizsán kizárólagosan

IFJ. WAJDITS JÓZSEF könyv- és papírkereskedésében kapható. **Ára egy korona.**

Minden fáradság nélkül pompás mélyfekete fenyőt ad.

Globin

a legjobb és legfinomabb színezőfiszítószert

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK É LAP KIADÓHIVATALÁBAN.

Műhelyek, amelyek a legújabb technikával és legújabb gépekkel dolgoznak.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF Nagykanizsán.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
évésre
paratlan

HIRDETMÉNY.

A Csáktornyai Takarékpénztár részvénytársulattal egyesült Önségélyző Szövetkezet ezennel közhírré teszi, miszerint a f. é. február 18-án megtartott évi rendes közgyűlés a szövetkezet felosztását határozta el.

Felhívtnak ennél fogva mindazok, kiknek alulírt szövetkezet ellen bármilyen követelésük volna, hogy ezt jelen hirdetés közzétételétől számítandó hat hónapon belül érvényesíteni annál is inkább el ne mulasztják, mert ellenében azok, mind nem létezők fognak tekintetbe jönni.

Kelt Csáktornyan, 1906. október hó 1-én.

Csáktornyai Takarékpénztár részvénytársulattal
egyesült Önségélyző Szövetkezet.

ÉRTESÍTÉS

az alább megnevezett állomásokban elhelyezett cs. és kir. közös hadseregbeli csapatok kenyér és zab szükségleteinek biztosítása iránt.

Nagykanizsa állomásokban elhelyezett csapatok részére 1907. január 1-től 1907. december 31-ig terjedő időszakra. Az ajánlati tárgyalás a cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál Sopronban 1906. október 23-án megtartatik.

Az ezen tárgyaláshoz érvényes feltételek a fenti cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál betekintés végett nyilvántartott hirdetményekben és feltételi füzetekben — mely utóbbiak kívánatra ingyen adatnak — benyújthatatnak.

Sopron, 1906. évi október hó 8-án.

Cs. és kir. Katonai Élelmezési Raktár, Sopron.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódi, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyet és aláírást tünteti fel.

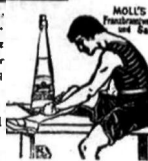
A Moll A.-féle Seidlitz-porok tiszta gyógyhatása a legkiválóbb gyomor- és altestibántalmak, gyomorgörcs és gyomorfájás, ingerős székrekedés, utijáknál, vértelenség, arany és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles hatásvonak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyet tünteti fel, a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fűzőjómellapító bedőrszódású szeszes kömény, csu és a meghűlés egyéb következményeinek legismertesebb népszerű.

Egy üvegtel eredeti üveg ára 1 koroná
80 fillér.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölgy szappant e bőrt okosodó ápolására gyermekek a felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fillér. Öt darab 1 kor. 80 fillér.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész. cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírással
* * * védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Adolf Fiai.**

1567 1906./végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. járásbíróságnak 1904. évi Sp. IV. 1860/4. számú végzése következtében Dr. Solti Armin budapesti ügyvéd által képviselt Dr. Havas Mór javára Deutsch Arthur nagykanizsai lakos ellen 80 kor. s jár. erejéig 1905. évi Április hó 12-én fogantatosított kielégítési végrehajtás után le- és felbőglalt és 1298 koronára becsült szobabútorok, zongora, stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróság 1906. évi V. 610/3. számú végzése folytán összesen 57 korona 91 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Nagykanizsán a helyszínen leendő eszközésére

1906. évi október hó 18. napjának délutáni 4 órája

határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igényelők becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Nagykanizsán, 1906. évi október hó 3.
Maximovits György
kir. bír. végrehajtó.

Schicht-szappan

(„SZARVAS” VAGY KULCSSZAPPANT)

Legjobb, legkiadósabb s azért a legolcsóbb szappan.

Ment mindennemű káros alkatrészeketől.

Mindenütt kapható.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht” névvel és a „szarvas” vagy a „kulcs” védjeggyel legyen ellátva.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Globus
tisztítókövona

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 80 f. — Egyes szám ára 20 f.

Feladó szerkesztő
Dr. Világosi Henrik
Lapfőigazgató és kiadó:
Ifj. Wajdits József.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Sugár-ut 6. szám.
Kiadóhivatal és nyomda: Nagykanizsa, Ifj. Wajdits Józsefnél
Deák-tér 1. szám.
Hirdetések díjazása szerint. Nyitár soronként 40 f.

A sajtó és a rendőrség.

A rendőrség és a sajtó hivatása abban öszeség, hogy mindkettőre mindennap szükség van a közönségnek. Lapok nélkül nem tudna ma már a világ meglenni és kiszámíthatatlan horderejű visszaesés volna az az emberiség nézve, ha a lapok bármelyikéből megszűnnének; — így vagyunk azonban a rendőrséggel is, — nélkülözhetetlen az a művelt országokban és kiszámíthatatlan károknak érnek azt a művelt társadalmat, mely rendőrséget nem akarja fenntartani.

Tultergés azonban sem itt, sem ott, nem lehet üdvös a közjóra nézve.

A hirlapírás szerzetelése, mely anyagi érdekekből kész mindent a nyilvánosság elé hurcolni, mely kész behatolni a családi és magánéletbe, mely erkölcsöt, emberi szent-érzelmeket tipor, nem lehet üdvös az emberiségre, a társadalomra. De éppen oly kevéssé üdvös a rendőrség olyféle törekvése, hogy hatalmi eszköz legyen, hogy általa irányítsa a társadalmi gépezete, hogy tényezővé váljék, a társadalmi kérdések eldöntésénél.

Sem a hirlapírásnál, sem a rendőrködésnél nem nehéz megtalálni a helyes utat, a fő, hogy sem itt, sem ott nem kell mesterkedni, hanem kizárólag a közérdeket és az igazságot kell keresni.

A közérdeknek, a nagyközönségnek, a nagyközönség minden tagjának szolgálata képezi nagyjában véve a rendőrség feladatát; feladata mindenkinek minden igaz ügyében, amennyiben ahhoz joga és módja van, rendelkezésére állítani, oltalmat, támogatást nyújtani. Az a tömértelen törvény, mit a mai

állam untalanul alkot, nem képes kimeríteni azokat az eseteket, melyekben a közönség a rendőrséghez fordul, a rendőrség nem bujhat a paragrafusok mögé, nem mondhatja, hogy erre, arra nincs törvény, vagy ha van, ilyen és ilyen alakításokat ír elő, tessék azokat betartani; a jóra való rendőrség támogató, védő kezét nyújtja az igazságos ügyben oltalmat kérőknek ily esetekben is; és ha a kérelmező formahibát követ el, a rendőrség azért nem zárkózik el a lényeg szolgálata elől.

Megnyitgató a rendőrségre nézve az, ha mondhatja, hogy bármely társadalmi osztálybeli forduló igaz, jogos ügyében hozzá, minden nagyképűsködés nélkül meghallgatásra és teljes szolgálatkészségre talál.

Igenis, kik rendőri szolgálatot teljesítenek, készséggel kell mindíg a reá szorulókat kiszolgálni, támogatni és erejüket, bízkeségüket kell abban találni, ha valakinek igaz ügyében segítségére lehet. A közönség bizalmát pedig őszelten szolgálatkészséggel igyekezzék megnyerni, nem pedig hatalmuk, tekintélyük litogtatásával.

Ilyennek kívánja a közönség a jó rendőrt, egy a tisztviselőt, mint a jó úton állót; ezen ut vezet a közérdek és az igazság sikeres szolgálatához.

A hirlapok érdeke minél több hír, újdonság közlése; — ezzel szemben a rendőrség kénytelen bizonyos esetek közzétételét legalább is elő nem mozdítani; ezek oly esetek, melyeknek a hirlapokban való közzététele nem válik a közönség előnyére és melyekre nézve maguk az illetők, kik a rendőrséghez törvényes oltalmért, védelemért fordulnak, egyenesen követelik, hogy ügyük a nyilván-

nosság elé ne kerüljön; de viszont teljesen elzárkózni a lapok előtt, azokat lekicsinyelni és előkelő fölényről napirendre térni a hirlapok által felvetett kérdések, ohajok és kívánságok fölött; ez csak ott lehetséges, hol a rendőri intézmény nem áll feladatok magaslátán, vagy hatalmának és érinthetlenségének tudatában nem törődik a panaszokkal és emiatt nincs érdekében, hogy bármely hirlapi közleményre reagáljon. Készségkívül léteznek ilyen felfogású rendőrségek is, bár talán csak elvétve!

ROVÁS.

*) Szemere Miklós ugyancsak vesztőhelyre vitte a magyar szurnaliztikát. Joggal-e nem, nem kutatjuk. Mikor Szemere ajkáról elhangzott a jelszó: „nem boldog a magyar,” akkor bold. Jókai kiegészítette a jelszót ezzel: — „különösen akkor nem, ha a kártyasztal mellől kel fel.” Akkoríjt a kártyasztal volt Szemere Miklós vesztőhelye.

A sajtónak hatalmát már államférfiak is bankettokon dicődtették. Elmondták, hogy a sajtó helyet kérhet és kap a nagyhatalmak közt. De melyik sajtó? Egyik lap a másikkra fogja, hogy meg van fizetve és revolverz. Még a „Times”-et se kimélik e váddal. És ha igaz a közmondás, hogy „nem zörög a haraszt, ha nem fúj a szél,” akkor valami igaz is lehet e vádakban. De ilyen körülmények közt a sajtó többé nem sajtó, hanem prés, mely a kalozok kezében kizsákmányzóvá válik.

Mindenáron nyakunkra akarnak hozni szörvetekeket. Haragusanak a közvetítő kereskedeleme. A közvetítőtől el kell venni a hasznát. Annak nem

Kitűnő szomek.

IRTA ERNST SERENUS.

Micsoda?!... Hát te szemüveget viselsz öcsém? Szegény gyerek! Most már akár mindjárt vissza is utazhat, mert én be se merlek mutatni az ezrednek, nemhogy ajánlanám.

Ezeket a lecsújt szavakat Brettvitz őrnagy intézte hozzám, akivel a felesége révén némi-nemű atyafi-ságban voltam s az ő közbenjárása útján szerettem volna a lovas tüzérséghez kerülni önkéntesnek, természetesen lehetőleg az ő ezredéhez.

A kegyetlen szavak hatása valószínűleg nagyon meglátszható az arcomon, mert az őrnagy sokkal kiméletesebben folytatta.

— Kedves öcsém! én igazán nem segíthetek rajtad. De talán a gyalogságnál...

— Most aztán kizsákkolt a köny a szememből és hogy leplezőselem szó nélkül, oda fordultam az alakhoz.

— De gyermekek! — szolt unokahugom a hátunk megett — csak nem veszekedtek?

— Te Viktor! — mondta aztán az ura felé fordulva — mit csináltál ezzel a fiúval?

— Természetesen már megint én — replikáztam az őrnagy — a te drága unokabátyád rövidlátó s ezért nem szolgálhat a tüzérségnél. Ezt mondtam meg neki.

— De hiszen én csak egészen gyöngye üveget használok! — vetettem közbe kétségbeesetten — s azt hiszem, hogy szememmel boldogulnék a tüzérségnél is.

— Az lehet kedvesem — válaszolt az őrnagy — csakhogy az ezredes nem fog fölvenni. Epen ez az ő vesszőparipája. Roppantul vigyáz a sorozásnál; ő maga vizsgál meg mindenkit és csak a legkifogástalanabb szemű embereket veszi fel. A legelső kérdése az lesz, hogy nem viselsz-e szemüveget. No és akkor már el is dönt a sorsod.

— Kedves Viktor — esengett az unokahugom — próbáld meg, próbáld meg az én kedvemért! Hátha mégis!

— Igen, hogy aztán én igyam meg a levét.

— Édes, kedves öregem, hiszen neked nem muszáj tudnod hogy Elk rövidlátó. Látd, ugy örült már a szegény fiú, meg az édes apja is, hogy a mi ezredünkél szolgálhat. No öreg, tedd meg az én kedvemért.

S a szép asszony kedveskedve ölelte meg az ura nyakát.

— Na te ugyan jól megválasztottad az ügyvédet, öcsém! — mondta az őrnagy tehtetlen engedékenységgel.

Egy félórával később ott álltunk mind a ketten az ezredes lakásának előszobá sájtja előtt. Az őrnagy arca hideg szolgálati kifejezést öltött, én pedig úgy trémáztam, hogy ubácius ágyunk néztem az ajtó rezkilincsét.

Csöngöttünk. Az előszobában súlyos lépések nesze lett hallható.

— Jól sádogtad a szemüveget? — kérdezte még az őrnagy, mielőtt az ajtó kinyílt volna. — Én jöveden kaptam a mellényzsebomhez, aztán megnyugodva sóhajtottam föl.

— Az ezredes ur már elment a kaszinóba, mert

a méltóságos asszony elutazott, s az ezredes ur ma a kaszinóban ebédel — jelentette az ajtó nyitó legénye. Szótlanul mentünk le a lépcsőkn, belevágtuk magunkat a bérkocsiba és aztán hajrá! Hajjattunk a kaszinóba.

Megérkezettünk.

— Az ezredes ur a kaszinóban van?

— Parancsra, őrnagy ur! — jelentette a kocsihoz rohanó ordonsanc.

Fölmentünk.

— No most huzd ki magad — mondta az őrnagy, mikor az előszobákban kereszttül mentünk.

Az ezredes az ebédőteremben volt.

— Ah, én itt, kedves Brettvitz? — sietett eléünk az ezredes hatalmas alakja. — Talán már bemutatni hozza az önkéntesünket?

— Igenis, ezredes ur, az öcsém! — válaszolt az őrnagy reám mutatva.

Az ezredes rám szegezte a tekintetét. De micsoda tekintet volt az! A röntgen-sugarak valóságos szent-jánosbogarak hozzá képest. Kimaradozott tőle a lélegzetem. Hanem azért még a szempillám se rezgett meg a vizsgálat alatt. A hatalmas ur tekintete végig átkölt a természetem s aztán jókaratru villanással pihent meg az arcomon.

Föllelégtettem.

A vizsgálatra aztán egy esomó kérdés következett, amelyek során az ezredes mind barátságosabb lett, amiót lassankint visszatért a bátorságom.

Nos, fiatalomb, — fejezte be végre az ezredes a beszélgetést — hát majd meglátjuk. Őrnagy ur, kérem talán a mellékszobába néhány személyes természetű kérdésre.

szabad keresni. Mintha nem fáradna érte, hogy az áru ott legyen pontosan és kellő mennyiségben a község rendelkezésére. Hisz ezt véghesvinni is elég fáradság. Nincs is szükség szövetkezetre. Meg van áldva városunk ilyenekkel. Hisz alig van valaki, aki nem volna érdekelt szövetkezeteink tagja!

Folyton hangoztatják, hogy a magyar stíle nem neveli gyermekeit ipari pályára. Minden szülő óhajtja, hogy gyermeke, ha nem is főispán, de legalább vármegyei tisztviselő legyen. Az ipari pályával legfeljebb csak fenyegetőznek a gyermek előtt, de a fenyegetést nem váltják valóra, mert iparosnak lenni, balga felfogásuk szerint tisztelendő dolog. Csak egy iparos van igen sok hite: — Mindenki szeret tőkei, kiváncsolin!

A vízvezetők kérdését majd csak egy két év múlta, a miniszteri szakértők jelenléteinek beérkezése után fogjuk eldönteni. Csak akkor fogjuk tudni, hogy ilyen vízmű létesítésére alkalmasak-e Nagykanizsa város talajvizonyai? Van-e elég vízér és ha van, mennyire kerül egy ilyen vízmű. Nagyon félünk attól, hogy a vízerek, akkor, mikor dűlőre kerül a dolog, elapadnak és bővízők csak a beszédek lesznek, melyekkel az egész vállalatot elfogják önteni.

Gazdasági Ismétlő iskola Nagykanizsán.

A városi képviselőtestület szombati közgyűlésén a tanács előterjesztésére egy gazdasági ismétlő iskola felállítását kívánatosnak tartván, megbízta a közgyűlés a tanácsot, hogy az iskola céljaira szükséges 20 hold termőföld biztosítására szükséges intézkedéseket tegye meg. E célból bizottságot küldött ki a tanács, melynek feladata, hogy megvizsgálja, hogy melyik terület volna legalkalmasabb e célra. Hosszu idő óta egy olyan alkotás előtt állunk, mely leginkább szolgálna a nép érdekét, mely tanultat akarja tenni a földműveset. Mert a szakértelem nemcsak a kenyérkeresetet fokozza, hanem az önrésztet is emeli, már pedig a magyaroknak mindkettőre szüksége van mert a szemünkre vetett óra hány-vesítés még nem önrész, mivelhogy nem alapszik se tudáson, se gazdaságon.

Még messze vagyunk ugyan az iskolától, amiut-hogy már régen vajdák ez az ügy nemcsak nálunk, hanem az ország más városiban is. Még 1901-ben Wlassics miniszter szólította fel a törvényhatóságokat, hogy neveztek meg azokat a városokat, melyek hajlandók volnának a gazdasági ismétlő iskolához szükséges 20 holdnyi területet és a szükséges épületeket, beruházást megajánlani, akkor oda állami fizetéssel bíró szakemberekkel gazdasági ismétlő iskolát állít fel. Az ügy kezdetben nem jutott el a tárgyalásig, később pedig politikai viszonyaink szorították le a napirendről. Most ujabbban vármegyénk buzgó tan-

felügyelője a miniszterium e régebbi kérdését megsürgette, így került az a szombati képviselőtestület elé.

Természetesen ez első sorban földműves gazdák-
kal érdekelik, azért már a győlemez helyes tapintattal oda nyilatkoztak hogy az iskolát városunk VI—VII. kerületi részében fogják felállítani, mert földműveseink ott tartózkodnak legtömegesebben. A 20 hold földnek egy tagban kell lennie, már pedig városunknak ilyen egy darabban csak erdőterülete van, mely városunktól jó messze fekszik. Szükségesnek látszik tehát, hogy a földművelési miniszter engedélyét kikérjük, hogy a 20 holdnyi erdőterületet az erdőzemből kivesszük és azt elcserélve, vagy oda,va, gardáktól vegyük meg még ráfizetéssel is a szükséges területet.

Ha a földművelési miniszternek ez a jóváhagyása meglesz, csak akkor foghat a város az iskola meg-
alapisításának kérdéséhez és tárgyalja azokat a költsé-
geket, melyekre itt szükség lesz. Mert bizony áldozatot követel ez, de szívesen adjuk, mert nagy misziót van hivatva az ilyen iskola szolgálni. Nálunk amint már említettem, gazdasági és kulturális célokra szolgál első sorban, megtanítja népünket nemcsak az intenzív földművelésre, de a kereskedésnek elemeit sem hagy-
hatja ki tárgyai közül, mert a nyerstermelőnek egy bizonyos fokig kereskedőnek is kell lennie. Ha pedig a föld fokozottabb hasznat ad az értelmes művelőnek, akkor apadni fog országosztás az az áldatlan kíván-
dorkák, mely a munkáskezet épen az anyaföldtől vonja el legnagyobb százalékban. De nagy állami célokat is szolgálnak ezek a gazdasági ismétlő iskolák, mert a népiszkolák magyarosító hatását meggyökeresítik és eszközlik, hogy amit ott tanultak, ami magyar szellemet ott magukba szíváltak, azt nem engedik vészandóba menni, már t. i. a nemzetiségi vidékeken.

Meg kell tehát azt az iskolát alapítani. Ami áldozatot hozunk, azt a legnemesebb célra oltárra tesszük le. Magáról az iskola szervezetéről, mint korai dologról, valamint az építkezés helyéről és egyéb viszonyairól most nem szólunk, fentartjuk ezt magunknak akkorra, ha már ezek a kérdések kerülnek napirendre.

Az „Ebugatás” c. napilap helyreigazítása.

Lapunk tegnapi számban téves információ alapján néhány hír jelelt meg, melyeket az érdekeltek felkérésére szíves készséggel igazítottunk ki.

- 1. Tévédés az, mintha Tolvaly Herci fiskális feljelentést tett volna a nála szolgálásban levő Szerény Mici szabaleány ellen, kit állítólag a ház urója hűtlenségben kapott volna. Szó sincs róla, sőt Tolvaly ur annyira át van hatva Sz. Mici hűségéről, hogy jutalmul felmentette őt szolgáló helyzetéből és jutalmul egy szépen berendezett hóapos szobában csupán csak hűségének él a piruló hajadon.
- 2. Goromba Mátvás kocsmáros annak közlésére kért fel bennünket, hogy a múlt vasárnap nála történt

verekedés egészen ártatlan természetű volt. Az igaz, hogy 3 katona és 10 civil megebesült, de csak véletlenságból. T. i. mikor az egyik zászló legény fejével lantotta a függő lámpát, a szobában ülő több vendégek egymás keszének mentek neki (a keszékkel elbábolag szalonnát ettek.) Hogy haláleset is történt volna, az egyáltalán nem felel meg a valóságnak. A félreértés onnan eredt, hogy a kórházban egy munkás ember halt meg, akit véletlenül az ő koromszájából vittek oda előtte való este. Látható tehát, hogy az a vendéglő nagyon megerdéli a pártolást úgy a hadsereg, mint a civil ifjúság részéről.

2. Ácsok sztrájkja. Ily címen megírtuk, hogy a helybeli ácsok sztrájkba léptek, mert több fizetést és munkaidő leszállítást kértek. Most arról értesítések bennünket, hogy a sztrájknak egészen más okai vannak. A múlt heti iparos bálon ugyanis néhány építési vállalkozó is megjelent. Egyik előkelő ácssegéd bemutatta Baltay építőmestert az 3 holdnyékn, Csanos Veronikának. Mivel pedig nevezett építőmester a feljebb nyújtott illatos kézre elfeledett egy udvarias csókot nyomni és e tetőért az építőmunkások szakszerveletében vonakodott bocsánatot kérni, azért dühöng a sztrájk minden borzalmával. Hír szerint a polgármester rendkívüli tanácsulást tartott, melyen elhatározták, hogy Baltayt, ha kell karhatalommal is kényszerítik a szép Veronikát megállító keszékora, különben a város óriási lakásdrágaságnak nézne elője.

3. Színházi kritikuskunk egyik bírálatában a rezes orru hortól becsapódtkozott, zupá-sörmesterék-re tett gyengéd célzást. Örmester Lármas ur megnyugtatóra kijelenték, hogy a műbírálatnak költői hasoulata vezette munkatársunkat ezekre a kifejezésekre. És bár tudjuk, hogy a derék örmesternek is tartják azt, hogy: „Egy pohár bor a hazáért meg nem árt.” de szívesen hangoztatjuk a nagy nyíltságosság előtt, hogy mi még nem látunk részegen örmestert.

4. Basáskodó huszártisztek címűel riportertünk (kit e hír miatt rögtön elbocsátottunk) azt közölte lapunkban, hogy a helybeli huszárezred tisztjei a gyakorló-téren a lóháton ülő rogrutak annyira megkérdőjelezték, hogy kettő leesett a lóról és agráztkódában meghalt, többen pedig az átések és szurások miatt beteges fekszenek a kórházban.

E teljesen légből kapott hírt azszal sietők helyreigazítani, hogy a helybeli huszárezred bár egy kukkot sem tudnak magyarul, de élnék-halnak a magyar gyerekekért. Nemcsak hogy le nem verték az ujoncokat a ló hátáról, hanem mikor onnan leestek, még a sarkantyúkkal is igyekeztek őket a lóra segíteni. És mikor látták, hogy személtlenül fekszenek a reitischulban, még magyarul is akartak hozzájuk szólni, de nem tudtak. Meg hogy Kossuth kutyáknak neveztek a legénységét, ez a kutyák iránt nagy szeretetből teték, azaz hogy a katonákat úgy szoritik, mint a kutyákat. Hiszen ismeretes az a közmondás: „Eb a német kutyja nélkül.”

Örömmel ismerjük el a kiváló tisztjeink magyar-barát és humánus viselkedését.

Jar Dini.

Egy hírdi maradtam. Szerettem volna ujjongani, olyan biztosnak láttam a dolgomat. Hiszen az ezredes olyan derék, jó ember. Körülnéztem a teremben. A fényszen terület asztalok szinte mosolyogtak rám. Hátha még majd én is ott ültek mellettük piros hajtoka tűzér ruhában. Vajjon mi lehet a mai menü? Nem birtam ellent-állani, vitt a kíváncsiság. Oda léptem az egyik asztalhoz, fölragadtam egy teríték mellől az ételapöt és möhön olvastam:

- Bouillon. Fehérleves.
- Tyuk fricasée gombával.
- Marhafillet à la jardinière.
- Befőttés pudding.
- Sajtok.
- Kávé.

Alig, hogy visszatottem az ételapöt a helyére, a szomszéd szoba ajtaja csendesen kinyíltott és az ezredes kezét felém nyujtva hozzám lépett. — Tehát anná maradtunk! I'vezölöm önt, mint ezredem leandó önküését. A viszontlátásra októberben, ha lehet a kedves apjával. Kitérő hállakódásomban majd megcsókoltam az

ezredes kezét. Hanem a legelső gondolatom mégis csak az volt hogy: ki!... kiféle!

Már el is jutottunk az ajtóig, egyszerre azonban meghűlt bennem a lélek. Az ezredes utánunk szólt:

- Hopp fiatalember! Hát a szemei?
- Az én örnagyom szemrehányó tekintetet vetett felém, mintha csak mondta volna:
- Látod? Ugy-e, hogy megmondtam?
- A szemé jó; ugy-e fiatal barátom? — kérdezte az ezredes hozzám fordulva.
- Igen is ezredes ur — válaszoltam sápadtan, de határozott elszánttsággal.
- Jól van, de arról meg is akarok győződni. Nézze! Menjen a terem tulsó sarkába. Ugy... oda. Nos fiatal barátom — nevetett aztán — most mutassa meg, mit tud!

Az ezredes odament az asztalhoz, fölvert róla valami fehérét a szőten a szoba tulsó végében magasra emelve kérdezte: — Hát eltudná-e onnan olvasni ezt az ételapöt? Nem mertem az örnagy kétségbeesett arcára tekinteni, mert féltem, hogy a helyzet komikuma nevetésre ingerel.

Elkezdtém tagolva olvasni.

— Bou-illon! A szememet úgy kimeresztettem, hogy majd kidőltek; aztán tovább olvastam nagy nehezkesen.

- Fe-hér... leves
- Mi az ördög! — dörmögte az ezredes. En olvastam tovább rendületlenül.
- Tyu-k... fri... fri-cassée; gom-bá-val.
- Na Brettviz — kiáltott az ezredes nevetve — ilyet még nem pipáltunk.
- Puddig! — kiabáltam kőzbe.
- Elég, barátom, — mondta az ezredes vállamra utva — maga egy született tűzér. Nem is engedném másnak ilyen szemek! Kolosszáll! Kolosszáll!... Mikor kikerültünk a folyosóra, az unokabátyám, az örnagy hitetlenül mormogta maga elé: — Nem értem! Hiába, nem értem!... Valamelyikünk bizonyosan megbolondult!... En vagy az ezredes...

Október elsején azonban ott csőrömpölt a kardom a város közvetségél!...

Városi közgyűlés.

A folyó hó 13-án megtartott városi közgyűlésén csak csekély számu képviselő volt jelen. Vécsey Zsigmond polgármester elnöklése mellett. A beteg Lengyel Lajos főjegyző helyett Benedek József városi aljegyző referálta az ügydarabokat. Az ingatlan vételre vonatkozó pontokat a napirendről is kellett venni és azok tárgyalását a legközelebbi közgyűlésre halasztani. Előnkébb eszmecséprére csak három ügy adott okot. Az elhunyt öv. Botli Lajosné, nyug. városi főorvós özvegyének temetkezési költségeinek megfizetése. A rakóciakérvényét a temetkezési költség megtérítése iránt a közgyűlés többsége nem vette figyelembe. László József tornatanár kérte helyettesi fizetésének kiutalását az 1906. július-augusztus havára is. A közgyűlés Horváth György, Friedl Ödön dr., Lőke Emil dr. és Villányi Henrik dr. v. képviselők hozzájárulása után tekintettel arra, hogy László József 1906. szept. 1-től kezdve különben is rendszeres tornatanárnak lett megválasztva, a helyettesítési díjakat július-augusztus órára megszavazta.

A póce-gödör tisztítási városi szabályzat élelkebb vitára adott okot. Eddig a város szerepeit mint egyedüli vállalkozó, de időközben a volt gyepmester is szerzett engedélyt az etajta iparhoz és a két vállalkozó kénytelen volt egymással a kihordási díjakat versenyezni. A város most egyedül magának önhajta biztosítani az ipar-engedélyt (a már szerzett jogokat érintetlenül hagyva) és azért előállt annak szüksege, hogy szabályzatot alkosson és jóváhagyás végett felterjesse. Lőke Emil dr. a szabályzathoz végrehajtási utasítást öhajt. A tanács előterjesztését Lőke dr. módosításával elfogadták. A szabályzat a 10 hektos lajtjal való kihordási költség maximumát 6 K. Álla jutha meg. — Pfeiffer Elek rajztanár szerződését a gyűlés elején Vécsey Zsigmond polgármester indítványozta, hogy Rákóci Ferenc hamvainak temetése napján a város templomaiban gyászmisze tartassék és a házak felfohogóztassanak. A harangokat egy óra hosszat fogják megkondítani.

HIREK.

A képbírálatról.

A művészetben abszolút igazság nincsen. Ha egy képtárat tíz ember (mondjuk, hogy „műértő”) végignéz, s külön-külön azt kérdjük tőlük, hogy melyik kép tetszik nekik legjobban, bizonyára tizfelet mondanak. Már most hol az az ember, aki eldöntené, melyiknek van igazza.

Nehéz megmondani, hogy melyik szebb szín: a vörös-e vagy a zöld, a kék-e vagy a sárga. Ha volna mérték, mellyel a művészetet mérhetnők, s volna igazság a műtermék elbírálásánál, nem kellett volna évtizedek alhoz, hogy Böcklin, Millet, Manet nagyságát észrevegyék. Régen megcsinálták ok már jva dolgait, mikor rojúk a világ tudomást vett. Sok kiváló művész halt meg úgy, hogy a művészetök révén jól megérdemelt dicsőségben nem volt részök, s a világ oket életükben észre sem vette. Nátunk nóha milyen kis legénykék mondanak nagyhangon megdöntenhetlen véleményt művészetről, befolynak művészi ügyekre. A közönség vakon bizik bennük. Művészi ügyeknél égbekialtó igazságtalanságokat követhetnek el megtorlatlanul, mert ellenőrző közegek nincsen, hisz oly kevesen vannak, akik a művészethez csak némiképp is értenének.

Az izlés — igaz — különböző, s azon sem osodálkozhatunk, ha vannak nagy számban olyanok, akik művészi alkotások iránt egyáltalán nem bírnak fogékonysággal. — Egyszer egy intelligen uriemberrel utaztam együtt. A vonat gyönyörű vidéken halalt. Nagy élvezettel tekintettem ki a kocsi ablakán, s bámultam a természet magasztos szépségét. Utitársam ezalatt nagyokat horkolt velem szemben... Mikor felébredt, megkérdeztem tőle, hogyan tud ilyenkor aludni, amikor ennyi gyönyörűségek lehetne része, ha nézné ezt a szép vidéket? Mire ő mosolygva azt felelte, hogy hát mit élvez ő azon, ha ott hegyet lát, itt völgyet, vizet, fát?

Elgondolkoztam: ha a természet nagy megnyilatkozásait is ennyire közömbösen nézi oly sok ember, hogy kívánhatók akkor azt, hogy a művészi alkotásai mindenkit felmelegítsenek?

KANN GYULA.

Rákóci emlékezete.

Zalamegye hődolata Rákóci hamvainak. — Mult számunkban említettük, hogy Árvay Lajos alispán remnikvili megyei közgyűlést hívott össze, hogy megállapítsák, miképp vegyen részt meggyök a Rákóci-ünnepnekül. — A közgyűlés a következőket határozta: F. hó 28-án diszbanderiumot mezenstienk Budapestre, melynek tagjai Olai Guibó, Hertelendy Ferenc, Husnyák Géza, Eitner Zsigmond, ifj. Darányi Ferenc és ifj. Szily Kálmán. A banderium mind-n tegya mellé a vármegye költségén esztőst rendelnek. Hatthány Pál gróf főispán vezetésével 12 tagú köldöttség utazik a fővárosba, mely köldöttségben városunkból Hertelendy Béla volt orsz. képviselő is részt vesz. A banderium élén a megye zászlóját viszik: a megye színeivel koszorút helyez Rákóci, Tökölj és Zrínyi Ilona ravatalára. Kassára a főispánnal 3 tagú köldöttség megy. Egyben intézkedés történt, hogy a megyei főbírák törvényhatóságot tartssanak és minden községben harangozzanak 28-án egy fél óráig. Feliratot ítez az országgyűlés kőviseletéhez, hogy a, H. Rákóci Ferenc és bujdosó társai számházesét kimondó 1716. évi 49-ik t. cikkeket — mielőtt meg a drága hamvak az ország határához érkeznek — hatályon kívül helyezze és hogy a H. Rákóci Ferenc és társának nagy nevével, valamint a haza szabadsága és alkotmányá érdekében szerzett élválhatatlan érdemeiket törvényben megörökítse.

Rákóci zászló Zalavármegyében Darnay Kálmán szim-gi muzeumban van egy Rákóci zászló amely a fennmaradt kuruc zászlók között a legszebb, a legjobban megőrzött példány. Rákóci dunántúli hadseregének zászlója volt. Forgách Simona kurucnői sokszor vezette véres tüközetbe ez a lobogó, amely ott volt Koroncónál is, ahol Heister a legnagyobb esepást mérte a fejedelm hadseregére. Vármegyénk alispánja kísérletet tett, hogy Darnay Kálmán nem volna hajlandó ezt a zászlót a vármegyei banderium részére a Rákóci hamvainak hazahozatala alkalmával rendezendő ünnep-ségek tartására átengedni. A tudós gyűjtő készséggel tett volna előzet alispánnak kérésének, ha a zászlót a megsemitülés veszélye nélkül el lehetne helyéről mozdítani. A selyem azonban már foszladozott s a harok és kétszáz esztendő rombolásnak nyoma annyira elorvosztettek, hogy a használat alatt teljesen tönkre mehetne. A vármegyei banderium tehát nem vihethi az ünnepélyekre Rákóci zászlóját. Az ünnepélyt rendező bizottság megkérte a törvényhatóságot, hogy a vármegye zászlóját készítessék olyan alakban, amilyenek valaha a kurucok zászlói voltak. A vármegyék ez új lobogót veszik majd körül a nagyságos fejedelm koporsóját.

Rákóci ünnep a gimnáziumokban. Váraay Károly a szűkesfehérvári tankerületi főigazgató felhívta a kerületbe tartozó gimnáziumokat, hogy okt. 27-én Rákóci-ünnepet rendezzenek.

A tanfelügyelő rendelete. A következő leíratot intézte a felügyelet alatt álló tanintézetekhez: Zalavármegye mindenféle fokozatú állami és községi jellegű nevelési tanintézetének igazgatóihoz és tanítóihoz! A magyar királyi vallás- és közoktatásügyi miniszter ur halhatatlan emléké H. Rákóci Ferenc és bujdosó társai hamvainak hazahozatala napját az iskolákra nézve is ünnepné emelni, Rákóci élválhatatlan hazafiai érdemeinek a tanuló ifjuság előtt leendő megismertetésére felhasználni és ezzel nemzetünk egyik legnagyobb és

legdicsőbb alakjának emléke iránt, minden hazafi által érzelt kegyeletet és tisztelőtet a nemzeti tanuló ifjuságának fogékony lelkébe öltetni és maradványóvó tonni öhajtván október hó 16-án 3846. elnöki számu körrendeletében meghagyta, hogy a rendelkezésem alá tartozó iskolák igazgatói, illetőleg tanítói, a vezetésekre bízott intézetekben, illetve elemi iskolákban, miniszter ur által jelzett értelemben ifjusági ünnepélyeket rendezzenek. Az ünnepélyeken, melyeknek neve „Rákóci ünnepély” legyen, az ifjuság előtt részletesen ismertessék és méltassék H. Rákóci Ferenc érdemeit, egyszerűsággal az ifjuságot nemzettel naggyai iránti kegyelre buzdítani és ekként hazafias érzelmeikben erősíteni törekedjenek az ünnepély napja, a Kassán megtartandó nemzeti ünnep napjára esendő. A Rákóci-ünnepély napján a tanítás az összes iskolákban szünetel. Midőn miniszter ur egész nemzetkéket értelemben örök nyomotok hagyó rendelkezésének pontos végrehajtására ömet és a vezetése alatt álló tanintézetet felhívom, élelt a remény, hogy Zalavármegye tanítói az ifjusági Rákóci-ünnepélyek hazafias, lelkes és a drága hamvakhoz méltó megtartásával, az iskola nevelői hatásának minden eszközt tartalmazó kimerítik avégből, hogy akik immár a haza szentelt földjében találnak pihenőt, támadjanak fel a haza, dicsőség és utánandó nagy példák halhatatlanságával — gyermekeink iránt, tiszta szívvel is! Zalaeigrszeg, 1906. október 16. Dr. Ruszcska Kálmán s. k., kir. tanácsos, tanfelügyelő.

— A vármegyezházából. Zalavármegye köz-igazgatási bizottsága f. hó 9-án tartotta rendszeres havi öléstét Cukeller Lajos főjegyző elnöklése alatt. A különböző szakelőadásokból érdekes Dr. Ruszcska Kálmán tanfelügyelő jelentése, mely szerint a katori iskolákból a zagrábi egyházmegyei főbátóság az apáca-kat visszahívta és így azok tanító nélkül maradtak. Most a községi képviselőtestület az iskolákat községi-ekké változtatta és pályázatot írt ki a tanítói állásokra, egyszerűsággal kérelmezni fogja az így szervezett községi iskola államosítását.

— Eljegyzés. Tegnap tartotta eljegyzését Práger Ferenc helybeli kereskedő Kondor Herminával néhai Kondor József tanító leányával.

— Esküvők. Sági Lajos zalaeigrszegi rendőr-főkapitány e hó 10-án tartotta esküvőjét Panmer Blanka urleánnyal Siófokon.

Weiss Ede napburgi csendőrhadnagy e hó 16-án tartotta esküvőjét Morandini Stefánia urleánnyal, Morandini Román építőmester leányával.

— Halálozás. Bogdán József városi fogyasztási ellenőr, az „Emberbarát” temetkezési egylet számvizsgáló bizottsági tagja f. hó 17-én hosszas szenvedés után 16 éves korában meghalt. Temetése f. hó 18-án délután volt.

— A főgimnázium újjáépítése. Örömmel közölhetjük a hírt, hogy a főgimnázium építése a megválasztás stádiumába lépett azaz a tekintélyes állami hozzájárulással, melyet a közoktatásügyi miniszter az 1907. évi költségvetésbe beelőltetett. Ideje lenne már, hogy a főgimnázium magas elhívású megfelelő áll-szerrel és jó berendezésű monumentalis iskola felépüljön.

— Maurer Károly áthelyezése. Maurer Károly, az Osztrák Magyar Bank nagykanizsai főlkájának főnök-helyettese saját kérelmére Miskolcra helyezettett át. Maurer Károly öt évig működött a nagykanizsai bank-főlkánál. Eme idő alatt a pénzügyi és kereskedelmi világ szimpatikus egyéniségét nagyon megkedvelte. Társaséletünkben kedvelt ember volt Maurer Mátyó, ép ezert számosan sajnálják távozását. A távozó tisztviselő elnöke volt a Magántisztviselők Országos Szövetsége itteni bizottságunk. Lelkesedése-vel vezette a Szövetség ügyét, melynek érdekében sok szép tervet akart megvalósítani. Az ő kezdeményezésére az itteni bizottság az idén tavasszal külön egyesölötté alakult. A bizottság választmányára Eperjessy (ábor elnök) elnökölésével szerda este ülésben foglalkozott az elnök lemondásával, melyet sajnálattal vettük tudomásul. Érdemait jegyzőkönyvben örökítették meg. Ugyanekkor elhatározták, hogy a távozó elnök tisztelőtetre hátfőn este a Polgári Egylet kistermében társasvacsorát rendeznek, melyre már számosan jelentkeztek.

A pörvesszes Nagykanizsa. Városunk pört indított Franz Lajos és fia cég ellen azért, mert 280 lámpás helyett 400 lámpa világította városunkat...

Jubileum. Arvai Lajos posta- és táviró főosztály f. hó 15-én szék baráti illetégek kártársi körben tartotta működésének 25 éves jubileumát...

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja. Fuchs Artur, a nagykanizsai fiók véglegesen kinevezett főnöke...

Sorozási eredmények. F. hó 12-től 18-ig tartottak a nagykanizsai járás hadköteleseinek ujjonczása...

Nagykanizsa költségvetése az 1907. évre elkészült és betérjesszített a tanácsnak, mely ismét a pénzügyi bizottságnak adja ki tárgyalás végett...

Gazdasági tudósítás. A földmivélségi miniszter a keszthelyi járára nézve Szabó Lajos Feloldmand pusztai földbirtokost a gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg.

Szoborleleplezés Csokonában. Talán a t. olvasók közül sokan azt se tudják, hol van az a kis község, hát Somogyban...

A József Szanatorium. A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület most építi első népszanatoriáját...

Muraközi tanítói közgyűlés. A muraközi tanítói kör október 6-án tartotta őszi közgyűlését a drávavásárhelyi állami iskolában...

Cselekedjuttalás. Korunk humanizmusa a legszerepesebb állás emberben is megbeszéli az értelemet...

Kimutatás. A nagykanizsai Kath. Legényegylet f. évi október 7-én tartott mulatságán felbuzítottak: Barabás László 9 kor., Brucker Celestin...

A körmenet-úlvégi vasút. A körmenet-úlvégi vasutat még ez évben meg akarják nyitni. Ezért az alispán a úlvégi vasúti hozzáférő út építésének...

A vevőkért. Hogy némely kereskedő mi mindent követ el azért, hogy mivel több bevét elszalasson bolhájba...

Szerelmi dráma. Pénteken este 3 óra tájban a rendőrságnak jelentették, hogy a Kazincutcai Markó-féle korszakban egy ismeretlen nő agyonlövett...

Lefokozott főerdész. Mocsoldi somogyi községnak meggyült a baja főerdészével Derék, mulatós ember volt, de követet járt az erdőbe...

Vásári családok. Csondor János kiskanzsai lakos a hétfői országos vásáron 2 tinóborjút adott el 233 koronáért...

Merénylő cigány. Sok borsot törnek a cigányok a társadalom és a rend őreinek orra alá. Azért, ha lehet mindenféle szemmel tartják őket...

MIT IGYUNK? hogy egészségünkkel megőrjünk... mert csak a természetesnek megfelelő táplálék...

AGNES- forrást, ha a gyomor-, bél- és légesüherutó szabadulni akarunk. forrást, ha a veséjki gyöggriani akarjuk...

Biztos gyógyhatás. Mindazok, kik rossz emésztés, vagy székrekedés következtében felfúvódásban, szorulásban, gyökös, gyökösben vagy egyéb bajokban szenvednek, a világitó Moll-féle seldítéporok használatával általános gyógyhatás érnek el. Egy doboz ára 2 kor. Székrekedés naponta négyszer Moll A. gyógyszerrel, az. és kir. udv. szilárdított Béc, I. Tuchlauben 9. A világitó gyógyszerüzletében határozottan Moll A. készítménye az 3 gyári jelvényével és aláírásával van megjelölve.

TÖRVÉNYSZÉK.

És az esküdtek kisorsolása. Folyó hó 13-án tartott ülésében sorsolta ki a kir. törvényszék az ősi esküdteket. Az ülésen Závody Albin törvényszéki elnök kuriai bíró elnököl, résztvettek benne dr. Neusiedler Antal, dr. Eöri Szabó Jenő bírák és dr. Kondor Jenő ügyvéd, az ügyéséget dr. Jurecky György, az ügyvédi kamarát pedig Hertelendy Béla ügyvéd, kamarai elnök képviselte. Rendes esküdtek lettek: Krausz Lajos kereskedő Keszthely, Ohmá Ödön tisztartó Letenye, Szunigyi Gábor gazdasági Zalaegerszeg, Horváth Lajos vendéglő Keszthely, Tóth István tisztartó Csáktornya, Aringer József gyógyszerész Keszthely, Dénesi István takarékpénztári könyvelő Perlek, Sipos Károly gyógyszerész Perlek, dr. Tripanner Rezső ügyvéd Nagykanizsa, Stieder Lajos ügyvéd Keszthely, Horváth Géza kereszmáros Csáktornya, Simon István háró Vizvároszat, Morandini Román építőmester Nagykanizsa Schweitzer József borbíró Nagykanizsa, Nagy Elemér ipán Szoutkereszt, Kuperjassy Gábor pénztárnok Nagykanizsa, Berényi Béla kereskedő Keszthely, Paics Lajos ügyvéd Nagykanizsa, Heyl Antal nyug. tanító Keszthely, Thomka György ipán Jánosfalva, Szendrőcs, Hertelendy Béla ügyvéd Nagykanizsa, Hoffmann Soma ügyvéd Keszthely, Simon Gábor ügyvéd Nagykanizsa, Lázár Soma berő Homokkőmáram, Bugyai Jenő földbírtokos Sárnyellék, Bakonyi Ede nagybirtokos Kehida, Belus Lajos gyógyszerész Nagykanizsa, dr. Plosser István ügyvéd Nagykanizsa, Vízleudvány Sándor nagybirtokos Duzsnak, Vermeš M. Márton bírtokos Tótszerdahely. — Helyettes esküdtek: Schmidt Sándor kereskedő, Kömives István magasztó, Keleti M. Mór kereskedő, Mayer Károly kelmefestő, Klein Ignác kereskedő, Hegedős György kiltanész, Kaufmann Mór szabó, Lendvai Sámu könyvelő, Kugler Antal aranyműves, Kardos József kávis.

KÖZGAZDASÁG.

A művészetet a gazdasági termelésben.

Dr. NAGY ENDRE.

Azt hiszem, az már elég közkeletű igazság, hogy a művészetek roppant hatásúak voltak a gazdasági termelésre. Nem is kell hosszasan bizonyítani, hogy a művészetek az igényeket fejlesztvén, az emberi munkának új és új ágaikat nyitották meg. A művészeteknek első rangu szerepük volt abban, hogy az ember nem elégedett meg a szükségletek kielégítésének legprimitívebb formáival, hanem folytán a fejlettebbre a komplikáltabbra törekedvén, hatalmasan meggazdagította az ipar föladatait.

Ismétlően, a művészeteknek ez irányú hatása, amit a gazdasági életre gyakorolnak, eléggé ismeretes már és nem hisszük, hogy akadtak kétkedők, akik meg kellene győződniek róla.

De sajnos — legalább hazánkban — annál kevesebben ismerték föl még azt a másik igazságot, hogy maga a művészi alkotás is gazdasági termék, amelyet mint ilyen, kell számba venni. Nálunk még mindig vannak, akik a művészi termelést hajlandók homlí szent esztétikumnak tekinteni, amelyen nem a gazdasági élet törvényei, hanem az őr fényűzés szétszélei uralkodnak.

Pedig ez az igazság egyszerű, mint minden igazság és első látásra felismerhető. Ma már, amikor a művészi igények a középkori fejedelmi várak és bazilikák közül szétáradtak az egyszerű polgári sorokba, a művészi alkotás kurráns áruegikké vált, amelynek nemzetközi piacán állandó és egyre növekedő szükségletek várakoznak. Azonkívül, hogy a művészi alkotás egy bizonyos mennyiségű erkölcsi dicsőséggel gazdagítja a nemzet erkölcsi tőkéjét, még egy bizonyos mennyiségű pénzzel is gyarapítja a nemzet gazdasági tőkéjét. És pedig annyival, amennyi az a művészi alkotás a nemzetközi piacon megőr.

Ezt tovább fejtegetni gyermeces naivitás volna. És mégis, ha nézzük, hogy miképpen irányítják,

fejlesztik a hivatott tényezők nálunk a művészi termelést, azt kell hinnednk, hogy művészetek tisztában az olami igazsággal sem. Mert ha tisztában volnának vele, akkor azt is tudnék, hogy valamint a jó művészi alkotás nyereséges a nemzeti vagyonnak, a rossz művészi alkotás a nemzeti vagyon vesztesége. És pedig a ráparazolt munka és nyarg erejéig.

Nos, ha a hivatott tényezők ezt tudják, akkor nem ülnének föl hiúságnak, előítéleteknek, rosszul áptámmált kultúridé példákunk, egészségtelenül alkalmazott külföldi adatoknak és nem támogatnák nyakra-főre, derre-borura művészek nevelését csak azért, mert hitük szoriat az országunk művészeket kell nevelnie — minden áron.

Nálunk az állam, a főváros, a közintézmények, magányosok, horribilis pénz "áldoznak" évente arra, hogy művészek nevelését elősegítsék. De nem a művészet, hanem a műpártolás kedvéért áldoznak ezt. Ennek következtében nem azokat a kiválóes lönyeket segítik hivatásuk teréhez, akik a természetes királta egészséges arányát szoriat szoriatnak meg a kicsiny és művészi hagyományok bijján széklikédő nemzetben, hanem szubvencióikkal récsábják azokat a hivataltanokat a művészi pályára, akiknek a kiválóes területen egyetlen lönyjük van csak: a szubvenció.

A műpártolásra könnyelműen részánit pénzben tehát olyan "művészek", vagyis munkások nevelődnek, akik más munkától elvonatnak, anélkül, hogy ez új hivatásukban gazdasági értéket termelődnek.

Azok a képek, szobrok, amiket az állam, a főváros, vagy akár a magányos ember humanizmusból, vagy a protekció rovására megvásárolt tőlük, nem gazdasági érték, hanem lim-lom, ami egy bizonyos munkamennyiség sávr tömetője. És ha ilyen módon megtöljük muzeumainkat egy sereg lármázó korláta alkotásával, akkor a közönség nem okulva, izlését nemesebítve fog járni a muzeumi termekben, hanem azzal a lehangoftással, amit a meddően elköszölt energia és pénz látványa okoz.

Nálunk, ahol egész sereg produktív vállalkozás elhallozik még vsajadásban, mert hiányzik a tőke, amely előre időzse, — nálunk nagyon szigoruan kellene vigyáznunk arra, hogy a művészetek fejlesztésére fordított milliók ne haszontalanul tőkozoltassanak el, hanem meghozzák mőlán várható gyümölcsüket.

Sokkal szegényebbek vagyunk ma még, sajnos, semhogy a művészetek telimarku mecénásai lehetődnek. De ha azok vagyunk is; az se baj, csak okosan legyünk azok. Ma már a mecénáság nem őr tőkozás, hanem gazdaságos foglalkozás. Csak jó művész kell hozzá és — okos Mecénás.

A soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

Hirdetmények. Kereskedelmiügyi magy. kir. miniszter ur értesítése szerint megeseit, hogy egy müncheni sörgyár már az új vámkorszak ideje alatt nagyobb szállítványt áprát kapott közvetlenül Magyarországól, melyet a rossz osztályozás, illetve rostálás miatt megköllött tisztítani; miért is a gyár az így származott alinak vámmentesítését, illetőleg a kitűzött vámnak visszatérítését kérelmezte. A vámtügyi igazgatóság a rostaal vámmentesítését hajlandó is engedélyezni, feltétellezve azonban annak megsemmisítését vagy külföldre való kiszállítását. Mintán árpakivitelünk egyis a német vámkor hatása alatt fokozott nehézségekkel kell küzdeni, felkérjük érdekelte kereskedőinket, hogy a külföldre szánt árpa kezelésénél a legnagyobb rigorozatossáit járjanak el, mivel hasonló esetek ismétlődése alkalmas arra, hogy árpakivitelünk jó hírnevét teljesen aláfassa. Sopron. 1906. évi szept. hó 11-én. A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében: Zsombor elnök, Kirehknopf titkár.

Az Indiába bevittre kerülő burgonya- és egyéb zöldségszállítmányok beboesztását az indiai hatóságok attól teszik függővé, hogy a kérdéses szállítmányok az illetékes helyhatóságok által kiállított egészségi és származási bizonyítványokkal legyenek ellátva, a melyek az áru egészséges voltát és oly vidékekről való származását igazolják, a mely vidékek az ily ekketkre ugyeltembe jóvó betegségekkel mentesek. Miről az érdekelteket az uton értesítők.

A es. us. Kir. 5. hadtest halbiztosága a soproni és szombathelyi katonai élelmezési raktárak számára szükséges összesen 2000 métermázsra rozsot szándékozik beszeresni. Az ajánlatok legkésőbb 1. évi október hó 26-ikán d. e. 10 órájáig az 5. hadtest halbiztoságánál Pozsonyban nyújthatók be. A részletes hirdetmény hivatali helységünkben megtekinthető.

Pályázat iparkamara pályázatot hirdot a 1906/7-iki tanév folyamán az iparos szakoktatás céljaira szolgáló öt iskolai osztálydjakra. Ez osztálydjak egyenként 200 (kétszáz) koronára ragnak. Pályázhatnak a kamara kerületében (Moson, Sopron, Ván- és Zalaegerszeg), valamint Sopron sz. kir. város) ország területén fennálló valamely iparszakiskolának, felső ipariskolának vagy iparművészeti szakiskolának beiratkozott a az illető intézet előadásait rendszeren látogató, jó előmeneteli tanuló. A kérvényhez csatolandó a tanulási és illetégségi, továbbá az iskolai bizonyítvány, illetve ily bizonyítvány hiányában az osztálydjakra ajánló nyilatkozata azon tanítóélet igazgatóságának, amelynek tanítványa a folyamodó. Ha a folyamodó állami, törvényhatósági vagy általában közpénztárból származó osztálydjakra vagy másféle segélyben már részesedik, a folyamodványban ez is felmentendő. A pályázati kérvények legkésőbb folyó évi november hó 15-éig az alulírt kamarához küldendők be. Sopron, 1906 évi október hó 1-én. A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében: Zsombor elnök, Kirehknopf titkár.

Főmunkatárs: Gáspár Béla.

Kéziratot nem ad vissza a szerkesztőség.

Kossuth rumnak nincsen párja magyar lezsa, magyar gyártja. Eredeti 1 literes, 1/2, és 1/4 literes palackokban kizárólag kapható Nagykanizsán Strém és Klein urnál.

Henneberg-selyem csak közvetlen levele, írás és képes 60 kr.-tól 11 kr. 35 kr.-ig méterenként. — Bérmintre és más elvámlva a házas szállítás. — Nagy mintagyűjtemény azonnal, Henneberg selyemgyár, Zórich.

Nyitván.

Az e rovatt alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

A Szinye-Lipóczy Lithion-forrás Salvator kiltandó székkel használatik veser, hüggőhálg-és hőszegénybátalmak, víz, hüggődara és vizelési nehézségeknél, a szerves hüggődaránál, továbbá a légsz és emésztési zavarkoroknál. Hüggőhajtó hatású! Vegyeslelet! Kétségbe emésztésből! Csakmesterek! Kétségbe emésztésből! Csakmesterek!

HIRDETÉSEK.

4-5-6 éves gyermekek néhány óra alatt olvasni és írni tanulnak a világhírű

Gábel módszer

alapján, mely módszer már a világpiaczon megjelent és Nagykanizsán kizárólagosan

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

könyv- és papirkereskedésben kapható. Ára egy korona.

szám A. II. 627/6.

Neustein-fülöp ERZSÉBET labdacsok.

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők, mertek minden ártalmas anyagoktól, az általi szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, sem jobb s mellette oly gyöngéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer ártalmatlan, mint e pilulák a

SZÉKSZORULÁS

legjobb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejűk vépi még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 Allér. Egy tegercs, mely 8 doboz, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 korona.

2.45 korona előlege befizetése mellett egy tegercs bérmentve küldeték.

ÖVÁS! Utazásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozatlan NEUSTEIN FÜLÖP hashajtó labdacsoit. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjeggyel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszer” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényesüléggel védett esomajaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthoz” címzett gyógyszerész,

BÉCS, I., Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

Felhívás egy külföldi, örökösai, hagyományosai és hitelezői részére.

27-9 1906. meghalt a nagykanizsai illetőségű Blau Szidónia magyar honpolgárnő Bécsben II/2. Tempelgasse 7., hol rendes lakóhelye volt, végrendelet hátrahagyásával. Az 1864. évi 137, 138. osász. pátenz §§. és R. (i. B. 208. sz. rendelkezései szerint, minden örökös, hagyományos s hitelező, kik osztrák állampolgárok, vagy itt tartózkodó idegenek, felhivatik, igényeiket a hagyatékra legkésőbb november hó 29-ig az alulirt bíróságnál előterjeszteni, mert máskép a hagyatékok tekintet nélkül az igényekre a külföldi hatóságoknak, vagy ezektől igazolt személynek adatik át.

Továbbá az 1864. osász. pátenz 140 §. és R. G. Bl. 208. sz. szerint tekintettel arra, hogy az itteni örökösök a hagyatéri tárgyalás megtartását az osztrák bíróságoktól kéri a külföldi örökösök és hagyományosok is kérésnek igényeiket az ugyanakkori határidőig bejelenteni, hogy a tárgyalást osztrák hatóságoktól kívánják, mert ellenkező esetben, ha nem kéri máskép a tárgyalás itt tartatik meg a jelentkező örökösökkel.

K. k. Bezirkgericht Leopoldstadt II.
Blumauer-gasse Nr. 22.
Abteilung Wien, am 29/9 1906.

Egyedül igazolt Fritsch-Schubert-Marschall-Éger
Magyarországon Székesfehérváron legjobban kiállt. Grand Prix

Globin

a legjobb és legfinomabb
Czipó tisztítószert

Írásbeli mellékkereset

cimirással és árusításával (1000 címnél ca. 10 kr. kereset). Az ajánlathoz egy sajátkezűleg irt boríték a saját címmel melléklendő. Ajánlatok an die **Deutsche Adressen Verlags-Anstalt, Dresden 28.** intézendők.

Az anyanyelv megjeiölése szükséges.

Disziteók otthonotokat télen, kerteteket tavaszszal valódi

Haarlemi virághagymákkal!

8 koronáért (azaz 4 holland forint) postalávalvánnyal, bér- és vámmentesen küldünk Ausztria-Magyarországra kedvelt Normal-gyűjteményünket. 30 Hyacintát üvegek vagy 40-et cserépek részére, avagy 50-et kerti ültetésre, avagy 150 darabot szobának 45 cserépre, vagy 250 darabos gyűjteményt kert részére, vagy egy 240 darabos álló gyűjteményt szoba és kert részére (tartalmaz Hyacinták, tulipánok, nárcissok, crocus, scillák és gyöngyvirágokból álló pompás választékot).

Gazdagon illusztrált, sok tenyésztésre vonatkozó tudnivalókkal ellátott főrajgyűjtemény, amely a gyűjtemények részletezését tartalmazza, ingyen és bérmentve.

Blaumanswinkels-Dechters „Deis ter Dain” (A. G.)
NOORDWIJK, Haarlem (Holland)

Kávét

legjobban és legolcsóbban közvetlenül a kávé nagyiporkol-dóban

C. F. SCHUBERT
INH. KARL SCHOLZ
GRAZ
MURPLATZ 10-12.
vehetünk. Szétküldés 5 kilótól felé bérmentve.

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller

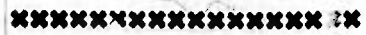
pótlék

Ez a gyógyszer a legújabb házi készítésű, mely már K.M. 1884. évi 40. számú törvényhatóság által engedélyezett és a legbizonyosabb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvényről, osztrák és meghitesekkel, bebizonyosított képpen használva.

Figyelemre! A Sillány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üvegeket fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyrel és a Richter gyógyszerész által ellátott dobozban van csomagolva. Az üvegekben K-30, K-140 és K-2. — és ugyanolyan minden gyógyszerészben kapható. — Forgalmaz: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

DE Richter gyógyszerész az „Arany oroszlánhoz”
Prágában.

Kilésbehoztatása 6***
Mindennapi szokás.

Globus

tisztító kivonat

Liniment. Capsici comp.,
Deis-ter-Dain-Fülöp-Éger.

Ez az illóanyag a legújabb és legbizonyosabb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvényről, osztrák és meghitesekkel, bebizonyosított képpen használva. — a mely minden gyógyszerészben kapható, mindig legújabb módú védjeggyel.

Magyar kir. Államvasutak.

Üzletvezetőség Szombathely.

18584
1906. szám.

Hirdetmény.

Az általános menetrendhirdetményben foglalt vonatokon kívül egyes alkalmakkor még az alábbi vonatok is személyszállítással fognak közlekedni.

Érvényes 1906. október 1-től.

A) Országos vásárok alkalmával közlekedő vonatok.

A csornai országos vásárok napjain			A ezékesfehérvári orsz. vásárok első napjain				A csornai orsz. vásárok napjain	
Csorna—Hegyeshalom.			Bioske—Székesfehérvár—Sárbogárd				Pápa—Csorna	Oda
Állomások és megállóhelyek			8205 teherv. sz. szállítás II. III. o.	Állomások és megállóhelyek		8205 teherv. sz. szállítás II. III. o.	Állomások és megállóhelyek	
Csorna . . . . . ind.			Bioske . . . . . ér.		831	Pápa . . . . . ind.		1032
Osnaki major			Felsőút (m. h.) . . . . . ind.		814	Ihász (m. r. h.)		1049
Esz-Sárkány			Alsóút-Felsőút		800	Gorszony 3. sz. órh. fmh.		< 1057
Moson-Szent-János			Vétesbogtár		755	Marosaltó		1107
Moson-Szolnok			Acsa		741	Szany-Szent-András		1120
Hegyeshalom . . . . . ér.			Lovašberény		656	Egyed-Osanak		1143
			Pátka		630	Rába-Pordány		1194
			Csala (m. r. h.)		614	Csorna . . . . . ér.		1211
			Pákozdi (m. r. h.)		603			
			Székesfehérvár . . . . . ind.		543			
			Börgönd					
			Kajtar-Szent-Iván					
			Aba-Sárkeresztur					
			*Sárkeresztur 7. sz. órh. (fmb)					
			Sárszentgöta (m. r. h.)					
			Sárbogárd . . . . . ér.					
			*A megnyitás napjától.					
A zalaegerszegi országos vásárok napjain			A keszthelyi országos vásárok napjain				Az általános menetrendhirdetmény 15. mezijén található menetrend szerint minden pénteken közlekedő 5115. sz. vonat, a pápai: a minden szerdán közlekedő 5117. sz. vonat pedig, a csornai országos vásárok napjain is közlekedik.	
Kis-Ozell—Boba—Zalaegerszeg			Keszthely—Balaton-Szent-György					
6429-6430 vegyes von. I., II., III. o.			Állomások és megállóhelyek		8528 vegyes vonat I., II., III. o.	Állomások és megállóhelyek		8527 vegyes vonat I., II., III. o.
333 ind. Kis-Ozell			744 ind. Keszthely . . . . . ér.		850	Győr—Pápa közt		
357 Boba			Fenek 9. sz. órh. fmh.		< 842	az általános menetrendhirdetmény 11. mezijén található menetrend szerint, minden kedd és pénteken közlekedő 1318. számú vegyes vonat, a pápai országos vásárok napjain is forgalomba helyeztetik.		
410 Pálfa 2. sz. órház (f. m. h.)			810 érk. B.-Szt.-György . . . . . ind.		830			
422 Jánosháza								
431 Nemes-Keresztur (m. r. h.)			< 758					
443 Rigács 4. sz. órház (f. m. h.)								
453 Ukk			810					
462 Dergecs 3. sz. órház (f. m. h.)								
541 Eötös			810					
547 Túrje								
608 Zalabér			810					
628 Szópótk								
638 Oljár			810					
711 Kisfalud-Szent-Iván								
730 érk. Zala-Egerszeg								

B) Megyei közgyűlések alkalmából közlekedő vonatok.

Kis-Ozell—Szombathely közt.

Az általános menetrendhirdetmény 11. mezijén foglalt menetrend szerint, kedd és pénteki uspokon közlekedő 1316. sz. vonst a vasvármegyei közgyűlések napjain szintén forgalomba helyeztetik.

- Jegyzet: 1. Az állomások neve mellett fekvő idő adatok, a mellettük álló mutató új irányba olvasandók.
2. Az indulási és érkezési idők, közep európai időre vonatkoznak.
3. Az esti 600 órától, reggeli 6 óráig p-ig terjedő éjjeli idő a percekkel jelző számjegyek aláhúzásával van megjelölve.
4. A × megjelölt idő adatok feltételes megállást jeleznek, t. i. a vonatok ily helyeken csak az esetben állnak meg, ha fel vagy leszálló utasok jelentkeznek.

Szombathely, 1906. szeptember hava.

Üzletvezetőség.

(Ülányomás nem díjazatik.)

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej kakao cukorból áll
íratlan különlegesség.

HIRDETMÉNY.

A Csáktornyai Takarékpénztár részvénytársulattal egyesült Önszegélyző Szövetkezet ezennel közbírró teszi, miszerint a f. é. február 18-án megtartott évi rendes közgyűlés a szövetkezet felosztását határozta el.

Felhívtnak ennélfogva mindazok, kiknek alulirt szövetkezet ellen bármintemű követelésük volna, hogy ezt jelen hirdetés közzétételétől számítandó hat hónapon belül érvényesíteni annál is inkább el ne mulasszák, mert ellenesetben azok, mind nem léteznek fognak tekintetbe jönni.

Kelt Csáktornyaén, 1906. október hó 1-én.

Csáktornyai Takarékpénztár részvénytársulattal egyesült Önszegélyző Szövetkezet.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Ejjen!

Egger mellpasztilla
Csakhamar meggyógyított!

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyaén: Pető Jenő gyógyszerárakban.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel, tiszta és ment káros alkotórészekről.

Jótállás: 25,000 koronát fizet Schicht Gyógyi cég Ansalgban bárkinek, a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht” névvel, valamilyen káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-SZAPPAN!

(„SZARVAS” VAGY KULCSSZAPPAN)

Megtakarít pénzt, időt és fáradságot.

A ruhát kiméli és megóvja.

Mindenemű ruha és mosási módszer részére a legjobb és legolcsóbb. —

Hőfehér ruhát ad. A színeket emeli, fénylővé és világossá teszi.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht” névvel és a „szarvas” vagy a „kulca” védjeggyel legyen ellátva.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A védjegyet és aláírását tünteti fel.

A Moll A-féle Seidlitz-porok tiszta gyögybúrák a legmakacsabb gyomor- és elteibántalmak, gromorgócsa és gyomorhét, rögsői székrekedés, miháhtalom, vértelődés, aranyét és a legkülönbözőbb nőbetegségeket ellen, e jeles háziaromk értiszedk óta mindig nagyobb elterjedést szerelt. — Ára egy lepacsátelt eredeti doboznak 2 kor.

Hírnélítárok. törvényileg fenytítetnek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A védjegyet tünteti fel, „A. Moll” felíratú ónosattal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevesesen mint fájdalomcsillapító bedörzsöléssel azo kövvény, cas és a meghülés egyéb következményeivel legismeretesebb népszer.

Egy ónosott eredeti üveg Ára 1 korona 90 fillér.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölgy szappan a kór okszertű épolására gyermekek a felnőttek részére. — Ára darabonként 40 fill. Öt darab 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A. védjeggyel van ellátva.

Főszékhelye:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítású által, Hécs, Tuchleben 9. sz.

Vidék megrendelések naponta postaküldvényt mellett teljesítetnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával

és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: **Rosenfeld Ado: f Fiai.**

BERÉNY JÓZSEF ÉS FIA

ékszerész
Nagykanizsán.

Alapítva 1888. SAJÁT MŰHELY. Alapítva 1888.

JEGYGYÖRÜK saját készítményem mindenkor nagy választékban kézen kaphatók.

NAGY RAKTÁR gyűrűkben gyémántokkal és színes kövekben.

NAGY RAKTÁR férfi- és női arany órá-láncokban.

NAGY RAKTÁR finom ezüst étkezés-tekben.

Eladás részletfizetés mellett is!

Javítások és új munkák gyorsan készíttetnek.

HIRDETÉSEK FELVÉTELEK E LAP KIADÓHIVATALÁBAN.